alcuna diminutione; & propterea cum hæc omnia ſortiri poſſint, & debeant ſuum effectum intra gradus teſtatoris præſcriptos, non extendunt, proindè fideicommiſſum ad alios gradus omninò diverſos, Houded. *conſ.*78.*n.*35.*lib.*1. Rocc. 11 *conſ.*337.*n.*12. Peregrin. *de fideicom. art.*14. *num.*47. Cyriac. *controv* 142. *num.*23. Galeot. *controv.*25.*num.*16.*lib.*1. Roſa *conſult.*42. *ſub num.*36. Rota *diverſ. dec.*568.*num.*7. *p.*1. *& dec.* 121.*num.*2.*art.*2. *& in rec.deciſ.*195.*n.*6.*par.*5. & coram Seraph. *dec.*885. *num.*3. & coram Alexan. VIII. *deciſ.* 111. *num.* 18. Tantò magis, quia teſtator non adhibuit talia verba, 12 ex quibus induci poſſit perpetuum onus ſucceſſivi fideicommiſſi, Soccin. Sen. *conſ.* 116. *num.* 4. *verſ. quæ omnia, cum ſequentib lib.* 3. Menoch. *conſ.* 376. *numer.* 42. *&* 52. Hodiern. *controverſ.* 32. *num.* 50. *lib.* 1. Rot. 473. *num.* 4. *part.* 4. *diverſ. & in rec. dec.*15. *n* 7. *p.*17.

Nec dici poteſt, quòd ceſſatio onerum ordinata à teſtatore non ſit abſolutè intelligenda, ſed reſtricta ſolùm ad certos effectus, nempè pro libera diſpoſitione fructuum &c. eò quia ſemper benignior facienda eſt interpretatio; nam teſtator non ſolùm voluit in §. 17. *che le ſopradette, & infraſcritte gravezze, prohibitioni, & oblighi non habbino luogo, ſe non per le perſone de' figliuoli di detto Curtio*; ſed ulteriùs progrediendo voluit, quòd ſi filii filiorum Curtii erant capaces ad ſuccedendum, & tales ſe conſervabunt, *reſtino liberi, & aſſoluti padroni di quanto perverrà in eſſi della ſua eredità, e di quella poſſano diſporre à loro beneplacito, e come gli parerà, e piacerà*: quæ verba tamquam effrænata ſolùm comprehendunt uſumfructum, & aliquam particularem diſpoſitionem quoad ipſum, ſed etiam proprietatem, & dominium bonorum, & demùm totum id, quod ad illos perveniſſet. Et quatenùs opus ſit, maiorem vim reciperent ab eo, quod dicitur in §. 27. Ibi enim non impugnatur, quod quando hæreditas fuiſſet perventa ad tertium gradum ultimæ lineæ Pauli ceſsare debebat fideicommiſſum, & propterea dicendum eſt teſtatorem ceſsare voluiſſe etiam in tertio gradu primæ, & ſecundæ lineæ, attentis illis verbis, *le ſopra, & infraſcritte gravezze, prohibitioni, & oblighi &c. non abbino luogo, ſe non per le perſone de' figli di detto Sig. Curtio e che tali figliuoli de' figlioli di detto Sig. Curtio, mentre che ſiano abili alla ſucceſſione della ſua eredità, e tali ſi mantenghino, e ſtiano, reſtino liberi, et aſſoluti padroni, etc.* cum non militet maior ratio, cur fideicommiſsum ceſsare debeat potiùs in una, quam in alia linea, ceſsante contemplatione agnationis, cum ſemper magis dilecti cenſeri debeant minùs gravati; & ideo eadem conditio, quæ videtur appoſita in tertia linea pro terminando fideicommiſso, dicendum eſt, illam quoque ineſse in prima linea, concurrentibus verbis æquivalentibus.

Nec ex aliqua differentia verborum inter unam, & alteram lineam argui valet diverſa intentio teſtatoris, quia talis modus loquendi eſt potiùs Synonymus, quàm diſcretivus; nam etſi in §. 27. reſpectu tertiæ lineæ expreſsè dicatur: *Allora s'intenda, e ſia eſtinto, e finito ogni fideicommiſſo, et obligo di reſtituzione*, viſum eſt id importare illa verba ſuperiùs relata in §. 17. & 22. *le ſopra, et infraſcritte gravezze, prohibitioni, et oblighi non abbiano luogo etc. ma reſtino liberi, et aſſoluti padroni di quanto perverrà in eſſi della ſua eredità, e di quella poſſano diſporre*. Si enim ceſſare debebant onera, ceſsare debebat etiam onus reſtituendi, quod importat totalem ceſsationem fideicommiſſi, ut advertit Roſ. *conſ.* 13 42.*n.*4. Caren. *reſ.* 103. *eod. n.*4. Rota cor. Bich. *dec.*297.*n.*24. *et in rec.deciſ.*72.*num.*10. *par.*10. et in Romana immiſſionis 19. Januarii 1693. §. *Neque etc.* coram R.P.D. meo Molines.

Minùs obſtat, quòd dictum verbum *diſponere*, tam juxta intentum teſtatoris, quàm iuxta ſenſum ſtatuti importet ſolummodò facultatem inveſtiendi, ſeu diſtribuendi. Nam licèt, quando teſtator loquendo de pecuniis, dixit, *che gli diſponga nelle botteghe*, voluerit in illo caſu intelligere de diſtributione, vel inveſtimento; non repugnat tamen, quòd unum verbum habere poſset plura ſignificata, & præcipuè in caſu præſenti, in quo dicitur, *che* 14 *di quella poſſano diſporre à loro beneplacito, e come li parerà, e piacerà*, quæ verba cum abſolutam diſpoſitionem, non verò limitatam importent, non ſunt reſtringenda ad ſolùm caſum inveſtimenti, & tamquam effrænata repugnant, proindè cum ulteriori progreſsu, & extenſione fideicom- 15 miſſi ad tradita per Fuſar. *de ſubſtitut. quæſt.*593. *num.*22. Andreol. *controverſ.*55. *in fin.* Ridolf. *allegat.*87. *num.*4. Rota *in rec.dec.*311. *nu.*7. *part.*13. & in Aſculana fideicommiſſi, ſeu donationis 21. Junii 1686. §. *ad quam*, coram bon. mem. Rondinino.

Nec demum extenſio fideicommiſſi argui poteſt ex eo, quod teſtator ab hac ſucceſſione excluſerit fœminas, illegitimos, Clericos, & delinquentes, quia excluſio fœminarum in limitata, & reſtricta ad filias fœminas Pauli, & aliorum hæredum inſtitutorum, & ſubſtitutorum, quatenùs nubant cum exteris, ut in §. 30. illa verò illegitimorum, procedit ſolummodò quoad eos, qui ſunt nati ex perſonis à teſtatore vocatis, ut in §. 42. eodemque themate procedit excluſio Clericorum, & delinquentium, ut in §. 42. & 43. ideòque cum omnes ſupradictæ excluſiones ſint limitatæ, & reſtrictæ ad perſonas vocatas, ſicuti vocatio non excedit tertium gradum in quacumque linea, ita neque ultra pro- 16 greditur excluſio. Non relevante, quòd in dd. excluſionibus teſtator uſus fuerit verbis perpetuitatem importantibus, prout ſunt, *ſempre*, *in ogni caſo*, *in tempo alcuno*, quia cum tales excluſiones ſint relativæ ad fideicommiſſum, tamquàm acceſſoriæ, non immutant ſubſtantiam, & na- 17 turam principalis, & propterea ſunt limitatè intelligendæ, ſcilicet in quocumque caſu, & ſemper uſquequò fideicommiſſum continuaſſet.

Et poſtremò non relevat, quòd, data etiam extinctione fideicommiſſi in tertio gradu cujuſcumq; lineæ adhuc ſubſiſtat purificatio ad favorem Marci Antonii, quia Curtius Junior eſt tantùm in ſecundo gradu; per predeceſſum enim Curtii Senioris Bartholomæus fuit primus hæres inſtitutus & Curtius tamquam filius fuit ſecundo loco honoratus. Nam tale æquivocum ceſſat ſtatim ex lectura teſtamenti, quia teſtator præter tres gradus volitus expreſsè declaravit, quos vocavit, & in quibus expirare debebat fideicommiſſum in qualibet linea, & quoad illam Curtii primò inſtituit Curtium fratrem, eique ſubſtituit illius filios, & ulteriores vocatos, quatenùs verò Curtius predecederet, inſtituit nepotes ex eodem Curtio nominatim, nempè Nicolaum, & Bartholomæum, & deindè ſubſtituit filios dd. ſuorum nepotum, ut in §. 16. declarando poſtea, ut in §. 17. toties repetito, quòd, quando dicta ſua hereditas perveniſſet in aliquem ex dd. filiis ſuorum nepotum, tunc ceſſaſsent onera, ut ſupra, & illi deberent eſſe abſoluti domini, & patroni, & eodem modo ſe declaravit in unaquaque linea; & propterea teſtator honoravit tres gradus in quacumque ſubſtitutione; ſed iſti non erant ſemper verificanti de tempore apertæ ſucceſſionis, vel purificatæ ſubſtitutionis gradatim de uno in alium; & ideò ſufficit probare, quòd Curtius fuerit filius Bartholomæi nepotis teſtatoris, & capax hæreditatis, ut in illo ſolo dicatur adimpleta mens teſtatoris, & ceſſare debeant omnes ſubſtitutiones in aliis caſibus ordinatæ.

Et ita utraque &c.

REVERENDISS. D. EMERIX DECANO.

Fanen. Fideicommiſſi.

Veneris 17. Junii 1695.

ARGUMENTUM.

Quoties defunctus alienationem prohibuit ſub præciſa conſideratione, & voto, quòd bona manerent indiviſa voluiſſe cenſetur reciprocam linearem, licèt reciprocam ſcripſerit quoad primos, & illam quoad alios emiſerit.

SUMMARIUM.

1 *Reciproca linearis cenſetur inducta, ſi teſtator prohibuerit alienationem, & hypothecationem bonorum ſub præciſa conſideratione, & voto, quod ipſa manerent indiviſa.*
2 *Præcipuè ſi ſciſſionem hæreditatis prohibuerit nedum in extraneos, ſed etiam inter ipſos hæredes.*
3 *Verba per quæ habetur voluntas teſtatoris conſervandi bona abſque illorum ſciſſione, indicant reciproca linealis ſubſtitutionem.*
4 *Confeſſio hæredis multùm urget ad effectum declarationis fideicommiſsi.*
5 *Præſertim adverſus ſucceſſores.*
6 *Prohibitio alienationis quo caſu non dicatur acceſſoria.*
7 *Angelus Ridolphinus fuit in Urbe primi nominis Advocatus.*
8 *Hæredum appellatione nedum primi, verum etiam ulteriores hæredes veniunt.*
9 *Maximè ſi deficiant dictiones*, detti, *vel* ſopradetti.
10 *Reciproca linearis non excluditur, ex quo inter primos teſtator reciprocam ordinaverit, & quoad alios omiſerit.*

DECISIO LVIII.

FRanciſcus Maria Alexandrinus in teſtamento condito anno 1631. legavit annua ſcuta 24. in perpetuum PP. S. Mariæ novæ pro uſu infirmariæ præſtanda per œconomum, ſeu factorem ejus hæredum, & uſumfructum ſuorum bonorum Magdalenæ uxori, quatenùs vidualem vitam ſervaſſet, cum ordine, quòd pro condecenti ipſius tractatu, ſeu ſubſtentatione, uteretur fructibus dotis, & reſiduum caperet ex ſuis redditibus; nolens (ut expreſsè ſubdidit) ullatenùs, & quavis ex cauſa quidquam alienari de bonis, quæ tunc penes ipſum reperiebantur, ibi: *Non volendo per neſſun modo, nè per qualunque cauſa ſiino alienati li miei beni, che ſi trovano di preſente parte.* Hæredes autem univerſales inſtituit Saluſtium, & Alexandrum fratres ſuos, necnon omnes filios maſculos Jo. Colæ, ex Margherita nepte pronepotes ſingulos, videlicet Saluſtium, Alexandrum, & pronepotes pro tertia parte, ac Saluſtio, & Alexandro ſubſtituit eorum filios uſquequò duraret illius domus; filiis autem Jo: Colæ alios fratres pro rata, ibi: *E morendo alcuno de miei fratelli, ne ſucceda li loro figli per ſino che durerà la mia Caſa, e morendo alcuno delli figli di Gio: Coli ſenza heredi, ſuccedino gl' altri fratelli pro rata.* Prohibuitque demùm quamcumque venditionem, & hypothecationem ejus bonorum ſub expreſſa ratione, quòd voluit hæreditatem ſuam ſemper ſtare indiviſam, & ſub pœna caducitatis, ac ſubſtitutionis aliorum in caſu contraventionis, ibi: *E perche voglio, che detta mia heredità ſi conſervi nel modo, che ora ſi trova, e vada augmentandoſi al poſſibile, neſſuno delli miei eredi ardiſca ne di vendere, ne di impegnare alcuna coſa della mia eredità, che voglio ſempre ſtia indiviſa, ma ſolo l' entrate ſi doverano partire; & acciò che tra miei eredi non naſca lite, voglio che di commun conſenſo eleghino un fattore, che habbia cura di queſte entrate, e dia a ciaſcuno la lo-ro rata; e ſe à caſo alcuno di queſti eredi tentaſſe, come ſopra, nunc prout tunc, lo dichiaro privo, & in ſuo luogo ſuccedi gl' altri miei eredi, &c.* Ex tribus filiis per Jo. Colum ſuſceptis, noviſſimè 1 deceſſit Franciſcus Maria relictis ſibi hæredibus V. Conventu & fratribus S. Spiritus Ordinis Minimorum, adverſus quos Salluſtius Jun. & fratres de Alexandrinis ex Hieronymo filio nepotes Saluſtii ſen. inſtituerunt judicium immiſſionis, ex *fin. Cod. de edict.* Div. Adr. tollen. ſuper bonis Franciſci Mariæ Sen. ex ejus fideicommiſſo, & cauſa ad Rotam delata ſub obligatione de ſtando unicæ ſententiæ, dedi dubium, an Fratribus de Alexandrinis ſit danda immiſſio in bonis, de quo agitur? & DD. affirmativè reſponderunt.

Præſuppoſitis ſiquidem aliis extremis ad hunc effectum 2 neceſſariis, quæ inter partes non cadunt in controverſiam; fideicommiſſum per obitum Franciſci Mariæ Jun. favore actorum, probatur ex eo quòd, ut in præmiſſis verbis habetur, teſtator omnibus ſuis hæredibus prohibuit venditionem, & hypothecationem cujuſcumque rei ſuæ hæreditatis, ſub præciſa conſideratione, & voto, quòd ipſa ſemper manerent indiviſa. Ex hoc enim inducta dici debet reciproca de linea ad lineam, aliàs hæreditas teſtatoris indiviſa ſemper ſtare non poſſet, ſed per defectum unius ſcinderetur in extraneos, & ad hunc effectum ponderat Rot. *deciſ.*755.*n.*3. *&* 4. *juncto n.* 6. *part.* 18. *to.* 2. *deciſ.* 219. *nu.* 10. 12. *&* 13. *p.* 19. *rec.* & in Anconitana fideicommiſſi 27. Junii 1685. §. *primùm enim*, *& §. tertium verò*, coram bo. me. Albergato. Imò, quod plus eſt, non ſolùm teſtator ſciſſionem fieri ſuæ hæreditatis vetuit in extraneos, verùm etiam inter ſuos hæredes quos tantùm voluit redditus recipere de manu œconomi, ſeu factoris, ibi: *Neſſuno delli miei eredi ardiſca nè di vendere, nè impegnare alcuna coſa della mia eredità, che voglio ſtia ſempre indiviſa, ma ſolo l' entrate ſi doveranno partire per*— Undè clariùs comprobatur inter eoſdem hæredes, eorumque ſucceſſores in ſolidum judicio teſtatoris habent reciproca per quandam ſpeciem juris non deſcendi, ad tradita per Rot. in Bononien. fideicommiſſi de Mareſcottis 3. Decembris 1691. §. *parum intereſt*, coram R. P. D. meo Molines.

Hiſque adſtipulantur aliæ teſtamenti partes, in quibus teſtator ſemper locutus fuit per verba præſeferentia realita- 3 tem & perpetuitatem fideicommiſſi, ibi: *Non volendo per neſſun modo, nè per qualunque cauſa ſiano alienati li miei beni, che ſi trovano di preſente*, & rursùs ibi: *Voglio che la mia eredità ſi conſervi nel modo, che ora ſi trova, & neſſuno delli miei eredi ardiſca nè di vendere, nè impegnare alcuna coſa della mia eredità*; & quæ magnum præbent argumentum reciprocæ, ut de ſimilibus verbis tradunt Peregrin. *de fideicomm. art.* 13. *nu.*81. Petra *eod. tract. quæſt.*11. *num.*577. Rot. *deciſ.*326. *num.*1. *& ſeqq.* coram Merlin. *& deciſ.*80. *nu.*6. *&* 7. coram Cerro. Et confeſſio Franciſci Mariæ Jun. emiſſa in brevi derogationis fideicommiſſi per ipſum obtento, quę multum urget ad effectum declarationis fideicommiſſi, ex adductis per Rot. in 4
Civitatis Caſtellanæ fideicommiſſi 12. Decembris 1687. §. *& tertiò quia*, coram me, & in Ferrarien. bonorum 16. Junii 1688. §. *& optimè*, coram R. P. D. meo Urſino; præſertim 5
adverſus PP. S. Spiritus illius hæredes, ut in Carpentoraten. hæreditatis ſeu fideicommiſſi 17. Maii 1686. §. *hæreditas in fin.* coram bon. me. Albergato.

Nec fundamenta huiuſmodi diluuntur ex eo quod prohibitio alienationis, de qua proximè, videatur acceſſoria ad præcedentes ſubſtitutiones, & ideò non extendenda ultra perſonas, & caſus in illis comprehenſos, quia id confunditur ex eo quòd in præcedentibus ſubſtitutionibus legitur diviſio hæreditatis per quotas, in ſubſequenti autem prohibitione alienationis, indiviſibilitas; quo ſtante prohibi- 6
tio tamquam diverſa, ac magis patens, dici nequit acceſſoria, ſed independens, ac principalis & extenſiva fideicommiſſi ad omnes perſonas, & caſus, qui ſub illa venire valent, ut in puncto tradit Angel. Ridolph. annis præteritis apud nos primi nominis advocatus, *alleg.*51. *n.*22. Rota in 7
Romana fideicommiſſi de Urſinis 1 Februar. 1683. coram Reverendiſſimo D. meo Archiepiſcopo Mediolanen. Non attenta replicatione, quòd in hac prohibitione mentio facta fuerit dumtaxat hæredum quaſi quòd indiviſibilitas reſtricta videatur ad primos hęredes, quoniam hæredum appellatione continentur nedum primi, verùm etiam ulteriores hęredes, ut dictum fuit in Maceraten fideicommiſſi 8
10. Martii 1688. & 13. Martii 1689. cor. bo. me. Benincaſa, maximè prout quando hìc deficiunt dictiones reſpectivæ, *detti*, vel *ſopradetti*, ut advertit Grat. *diſcept.*612.*n.*12. *& ſeqq.* Rot. 9
coram Bich *dec.*608.*n.*6. *& ſeqq.*

Minùs officit, quòd teſtator inter ſuos pronepotes litteraliter explicaverit ſubſtitutionem reciprocam, & ſic dum inter alios omiſit, dici debet noluiſſe, tum quia in aliis non conſideravit caſum obitus alicuius eorum ſine filiis, & licèt conſideraverit in eius pronepotibus, haud tamen conſideravit in omnibus; tum etiam quia ſatis in aliis credere valuit ordinaſſe reciprocam per prohibitionem alienatio- 10
nis præfatam, quæ non poterat effectum ſortiri, ac expleri in indiviſibilitate hæreditatis, & in hac realitate, ac perpetuitate, ſine reciproca.

Nec denique turbat diviſio inter hæredes inita, & confirmata per Breve S. M. Innoc. X. in qua nonnihil enuntiatum fuit contra reciprocam, quoniam ſufficit reſpondere, quòd fuit deſuper ſolemniter proteſtatum, quòd per illam, & quaſcumque ipſius clauſulas, in nulla parte cenſeretur 11
derogatum fideicommiſſo, quòdque deinceps re meliùs cognita, ipſammet reciprocam nominatim, ut præfertur, faſſus fuit, & approbavit Franciſcus Maria Junior unus ex dividentibus.

Et ita deciſum fuit utraque &c.

REVERENDISSIMO DOMINO EMERIX DECANO.

Fanen. Fideicommiſſi.

Veneris 20. Junii 1696.

ARGUMENTUM.

Superiùs deciſa approbantur.

SUMMARIUM.

1 *SI teſtator per modum rationis univerſalis conſervandi ejus hæreditatem, eo modo quo reperiebatur de tempore obitus, prohibuerit alienationem, cenſetur voluiſſe ordinare perpetuum, et ſucceſſivum fideicommiſſum inter omnes hæredes cum ſubſtitutione reciproca, etiam de una linea ad aliam.*
2 *Magiſque hæc concluſio procederet, ſi teſtator voluerit, ut ejus hæreditas permanere debeat indiviſa.*
3 *Teſtator quatenùs deprehendi poſſit, quòd voluerit perpetuam individuitatem, et permanentiam ſubſtantiæ hæreditariæ in deſcendentibus, dicitur volitum fideicommiſſum reciprocum inter omnes, non per modum rigoroſi tranſitus de una linea ad aliam, ſed per quandam ſpeciem juris non decreſcendi.*
4 *Enumerantur conjecturæ, quæ denotant volitum fideicommiſſum lineale.*

5 *Prohibitio alienationis, ſi qualificata ſit ab univerſali ratione conſervandi hæreditatem indiviſam, dicitur extenſiva præcedentium diſpoſitionum, non autem ſemulatoria.*

6 *Appellatione hæredum veniunt non ſolùm primi, ſed omnes ulteriùs ſubſtituti.*

7 *Præſertim ſi non adſit aliqua repetitiva dictio,* detti, ſopradetti.

8 *Vel agatur de prohibitione alienationis ex hæredibus facta, quæ contineat temporis perpetuitatem.*

9 *Dictio,* queſti, *in fine poſita, dicitur relativa ad omnes ſubſtitutos.*

10 *Indiviſibilitas hæreditatis volita à teſtatore, licèt de jure improbetur, inſervit tamen ad deſumendum fideicommiſſum reciprocum lineale.*

11 *Declarationes hæredum attendi non debent in præjudicium voluntatis teſtatoris.*

DECISIO LIX.

DOmini perſtiterunt in ſenſu deciſionis editæ coram me 17. Junii ſuperioris anni, per quam reſponſum fuerat dandam eſſe fratribus de Alexandrinis immiſſionem in bonis de quibus agitur adverſus venerandum Conventum, & fratres Sancti Spiritus Ordinis Minimorum hæredes teſtamentarios Franciſci Mariæ ultimi ſuperſtitis ex familia Cola. Exiſtentia ſiquidem fideicommiſſi, unicè in controverſiam deducta, rurſus viſa fuit benè probari ex integro contextu ſupremæ diſpoſitionis alterius Franciſci Mariæ de Alexandrinis, qui inſtitutis hæredibus univerſalibus Saluſtio, & Alexandro ſuis fratribus, necnon filiis maſculis Joannis Colæ ex nepte pronepotibus, eiſdem Saluſtio, & Alexandro deſcendentibus ſubſtituit eorum filios, uſquequò duraret ejus domus, filiis autem Joannis Colæ alios fratres pro rata, ſubjungendo hæc præciſa verba — *E per che voglio che detta mia heredità ſi conſervi nel modo che ſi trova, e vada augmentandoſi al poſſibile, neſſuno delli miei heredi ardiſchi nè di vendere, nè impegnare alcuna coſa della mia heredità, che voglio ſia ſempre indiviſa, mà ſolo l'entrate ſi doveranno partire; & acciochè tra miei heredi non naſchi lite, voglio che di commun conſenſo elegghino un fattore che habbia cura di queſte entrate, e dia à ciaſcuno la loro rata; e ſe à caſo alcuno di queſti heredi tentaſſe come ſopra, alienare alcuno de' miei beni, nunc pro tunc, lo dichiaro privo, & in ſuo luogo ſuccedano altri miei heredi &c.* Quoties enim teſtator per modum rationis univerſalis conſervandi ejus hæreditatem, eo modo quo reperiebatur de tempore obitus, prohibuit, ne quiſpiam ex ejus hæredibus auderet vendere, & alienare rem aliquam ſuæ hæreditatis, ſubſtituendo contravenienti alios hæredes, cenſetur voluiſſe ordinare perpetuum, & ſucceſſivum fideicommiſſum inter omnes ejus hæredes, cum ſubſtitutione
1 reciproca etiam de una linea ad aliam, juxta celebre *conſ.* Dec. 637. Altograd. *conſ.* 92. *numer.* 27. *& ſeqq. lib.* 1. Rodoer. in addit. ad Donat. Anton. de Marinis *cap.* 131. *n.* 12. *lib.* 1. Epiſcopus Iſclan. *diſp. jur. cap.* 10. *num.* 13. Modern. Forolivien. *conſult. forenſ.* 80. *nu.* 8. Rota *dec.* 467. *num.* 6. *part.* 5. *recent* & coram Merlino *dec.* 326. *num.* 1. & coram Peuting. *dec.* 221. *num.* 2. & 3.

Eòque magis quia ulteriùs progrediendo declaravit, ut ejus hæreditas ſemper permaneret indiviſa, quod profectò indicat fuiſſe ab ipſo volitam reciprocam inter omnes ejus hæredes, tam inſtitutos, quàm ſubſtitutos, cum ſine illa hæreditas permanere non poſſet ſemper indiviſa, ſed defectu unius lineæ ſcinderetur in extraneos, ut ad rem pon-
2 derant Cravet. *conſ.* 113. *num.* 5. Dec. *d. conſ.* 637. *num.* 5. & *ſeqq.* Curt. Jun. *conſ.* 115. & *conſ.* 116. *ferè per tot.* Petr. *de fideicomm. qu.* 5. *num.* 142. idem Modern. Forolivien. *dec. Florent.* 27. *ſub num.* 26. Triſtan. *deciſ. Catalaun.* 51. *num.* 22. *tom.* 2. Quinimò ad hoc, ut hanc veritatem faciliùs aſſequi poſſet, & ſciſſionem hæreditatis adeò illi exoſam efficaciùs impediret, voluit, quòd ſibi fructus proportionaliter dividi deberent, quòdque hæredes, *di commun. conſenſo eleghino un fattore, che habbia cura di queſte entrate, e dia à ciaſcuno la ſua rata*, per quod datur intelligi fuiſſe volitam perpetuam individuitatem, & permanentiam ſubſtantiæ hæreditariæ in deſcendentibus ab hæredibus inſtitutis cum reciproca ſucceſſione ſuperſtitis in defectu alterius predefuncti, non per modum rigoroſi tranſitus de una linea ad aliam, ſed per quamdam ſpeciem juris non decreſcendi, ut præter
3 allegatos *in præcedenti deciſione ratiocinatur* Card. de Luca *de fideicomm. diſc.* 106. *num.* 16

Quibus accedunt plures aliæ circumſtantiæ id ipſum ſuadentes, nimirùm repetita prohibitio alienationis, verba denotantia perpetuitatem, & tractum ſucceſſivum, quodque magis urget, in rem directa, quæ omnia validum præbent argumentum fideicommiſſi realis, & perpetui inter omnes hæredes inſtitutos, eorumque deſcendentes, etiam cum reciproca de una linea ad aliam, ut ponderant Alto-
grad. *conſ.* 92. *n.* 14. & *ſeqq.* & 32. Gratian. *diſcept.* 828. *n.* 41. & 45. 4
Palm. Jun. *a leg.* 245. *n.* 4. & *ſeqq.* Forolivien. *conſ.* 80. *n.* 25. Rota *deciſ.* 199. *num.* 19. poſt Torr. *de pact. futur. ſucceſſ.* & *dec.* 411. *nu.* 9. *part.* 14. *recent.*

Non obſtat, quòd prohibitio alienationis ſtare videatur acceſſoriè ad præcedentes ſubſtitutiones, ideòque intelligi poſſit intra limites ſubſtitutionum expreſſarum, & diſcretivè in qualibet linea hæredum inſtitutorum non autem abſolutè per inductionem novi fideicommiſſi de una linea ad aliam, quoniam rursùs placuit animadverti, quòd imò hæc prohibitio, utpotè qualificata ab univerſali ratione conſervandi hæreditatem indiviſam, dici debet abſoluta & extenſiva præcedentium diſpoſitionum, juxta quas hæreditas fuerat potiùs diviſa in tres quotas; & quidem per comprehenſionem novarum perſonarum, in quibus tanquam in neceſſariam ſequelam voluntatis defuncti, verificabilis foret perpetua indiviſibilitas hæreditatis, ut præter allegatos in præcedenti deciſione, in his terminis tradunt Dec. *conſ.* 637. *ſub num.* 5. 7. 8. & 9. Curt. Jun. *conſ.* 115. & *conſ.* 116. *utrobique ferè per tot.* Petr. *de fideicomm. quæſt.* 5. *num.* 142. & *ſeqq.* & *qu.* 8. *num.* 523. Gratian. *diſcept.* 917. *num.* 1. & *ſeqq.* & ibi Modern. addition. *diſc.* 917. *per tot.* bon. mem. Epiſcopus Iſclan. *diſput. jur. ſelect. cap.* 10. *num.* 11. & 12. Non ſuffragante, quòd hæc
eadem prohibitio, tametſi concepta verbis adeò amplis, & 6
veſtita ratione adeò univerſali facta fuerit ſub expreſſa mentione hæredum, proindeque limitari debeat ad hæredes in præcedentibus ſubſtitutionibus nominatis, quia appellatione hæredum continentur non ſolùm primi, ſed omnes ulteriùs ſubſtituti, præſertim quando, prout hìc, eorum mentio non eſt reſtricta per aliquam dictionem repetitivam, *detti, ſopradetti &c.* & rursùs prohibitio continet
perpetuitatem temporis, ut de prima circumſtantia tradit 7
Anchatan. *conſ.* 130. *in princ.* Gratian. *diſcept.* 612. *nu.* 12. & *ſeqq.* Caſtill. *controv. lib.* 5. *cap.* 96. *num.* 34. & de ſecunda notat Cœ-
phal. *conſ.* 318. *num.* 84. & *conſ.* 499. *num.* 19. Peregrin. *conſult.* 58. 8
num. 1. *cum ſeqq. lib.* 1. & *de fideicomm. art.* 32. *nu.* 66. Franc. Palm. *conſult.* 61. *num.* 65. & 66. Modern. Lucen. *conſ.* 196. *num.* 28. Rota *deciſ.* 29. *num.* 4. *poſt controv.* & *deciſ.* 200 *num.* 9. *part.* 15 *recent.* Et quamvis in finalibus relatæ diſpoſitionis appoſita legatur dictio, *queſti heredi &c.* quia tamen immediatè antecedenter Teſtator geminatè locutus fuerat de hæredibus indefinitè per modum comprehenſionis quorumcumque ſubſtitutorum, ſucceſſiva dictio, *queſti*, tamquam relativa ad præcedentia, intelligitur pariter de omnibus ſubſtitutis,
ut notat Geminian. *conſ.* 108. *n.* 2. & 3. Rocc. *conſ.* 88. *nu.* 38. Me- 9
noch. *conſ.* 409. *n.* 94.

Minùs relevat, quòd hæc perpetua indiviſibilitas ſit à jure improbata, quia quidquid de concluſione in iſtis facti circumſtantiis, ex hoc modo diſponendi deſumitur ſaltem voluntas Teſtatoris ordinandi perpetuum, & abſolutum fideicommiſſum, cum reciproca ſubſtitutione inter omnes
ejus hæredes, ut reſpondet Curt. Jun. *dicto conſ.* 117. *per tot.* Petr. 10
d. qu. 8. *n.* 523. Fuſar. *de ſubſt. qu.* 707. *n.* 21.

Neque pariter officit, quòd Teſtator loquens de familia Alexandrina, expreſsè reciprocaverit omnes ex ea deſcendentes, donec duraret ejus domus — *E morendo alcuno di detti miei fratelli, ſuccedano li loro figli per ſino che durarà la mia caſa &c.* Et conſequenter quemadmodum hæc reciproca durare tantùm debebat, donec duraret domus Teſtatoris, nec à familia Alexandrina fieri debebat tranſitus ad familiam Colam; ita etiam excluſa cenſetur reciproca, per quam à familia Cola fieri debebat tranſitus ad Alexandrinam, quoniam hæc reciproca expreſsè ordinata inter deſcendentes à familia Alexandrina, tamquam innixa ſpeciali rationi ſubſtituendi priùs invicem omnes deſcendentes diſcretivè in qualibet linea, non excludit, quominùs per ſucceſſivam, & magis amplam prohibitionem perpetuæ diviſionis inducta fuerit etiam tacita reciproca de una familia ad aliam in caſu alterutrius extinctionis, ex ſupra ponderatis.

Demùm non juvat obſervantia deducta ex declarationibus hæredum gravatorum ſuper libertate bonorum, quia vel ea confunditur ex declaratione contraria emiſſa per Franciſcum Mariam, à quo cauſam deſumunt Fratres Sancti Spiritus Rei conventi, vel non debet attendi in præju-
dicium voluntatis Teſtatoris, ſtantibus clauſulis præſerva- 11
tivis in eiſdem declarationibus appoſitis, ut ponderat præ-

præterita deciſio, ad quam Domini in reliquis ſeſe relativè habuerunt, utraque &c.

REVERENDISS. P. D. URSINO DECANO.

Bononien. fideicommiſſi ſuper immiſſione.

Veneris 4. Martii 1697.

ARGUMENTUM.

Linealem reciprocam, quæ ex conjecturis ſolet probari ſcriptam fuiſſe deciditur ob exiſtentiam plurium conjecturarum, ac etiam requiſitorum, quæ per legem enucleantur, quorum litteralem exiſtentiam licèt non exiſtere conſtet, adhuc ex æqui pollentibus verbis deſumpta ſufficere affirmatur.

SUMMARIUM.

1 *REciproca linealis dicitur ordinata, ſi teſtator poſt vocationem hæredum, & deſcendentium, reciprocam ſcripſerit.*

2 *Hæc concluſio admittitur, quatenus ſubſtitutio reciproca adjecta ſit ante vocationem deſcendentium, vel connotata non ſit dictionibus diſtributivis.*

3 *Reciproca linealis dicitur volita, ſi teſtator deſideraverit perpetuam ſucceſſionem maſculorum quoad uſque durat linea maſculina.*

4 *Dicitur pariter volita linealis reciproca, ſi poſt extinctam lineam maſculinam vocatæ fuerint fœminæ.*

5 *Eoque magis, ſi inter plures fœminas aliquibus prælationem conceſſerit.*

6 *Reciproca linealis non cenſetur excluſa, ex quo teſtator in defectum primogeniti alicujus mandaverit, ut bona adminiſtrarentur, donec oriretur ſecundogenitus.*

7 *Tria exiguntur, ut linealis reciproca ordinata dicatur quod nempè omnes ſint vocati, quòd ſubſtitutio facta ſit ultimo morienti, & in tota hæreditate.*

8 *Primum ex quibus verbis appareat.*

9 *Secundum licèt nominatim non conſtet, ſufficit tamen ut per æquipollens concurrat.*

10 *Tertium quæ verba inducant.*

11 *Pro deſumenda lineali reciproca deſerviunt conjecturæ, quæ depromantur ex detractionum prohibitione, ratione conſervandi agnationem, rigoroſa prohibitione alienationis, & verbis — attivamente, paſſivamente, reciprocamente, & per fideicommiſſo — appoſita poſt vocationem deſcendentium.*

12 *Quando agitur inter deſcendentes à teſtatore, levioribus conjecturis linealis reciproca inducitur.*

13 *Detractiones quæ ſunt turbidæ, & altiorem requirunt indaginem, immiſſionem nequeunt impedire.*

14 *Quoties legitima prohibita fuerit cum cautela Soccini non requiritur expreſſa prohibitionis acceptatio, ſed ſufficit ſimplex actus aditionis, vel immixtionis in bonis, ut prohibitio abſolutè approbata dicatur.*

15 *Prætenſiones per tranſactionem ſopitæ, amplius excitari non poſſunt.*

19 *Exceptio læſionis ſequutæ ex tranſactione proponi non valet ad retardandam immiſſionem.*

17 *Tranſactio ſolemniter facta non præſumitur læſiva, ſed juſta.*

18 *Minor major ſeptennio ſufficit, ut in contractu præſens ſit, ad hoc, ut conſenſiſſe dicatur.*

DECISIO LX.

CEnſuerunt hodie DD. conſtare de duabus conformibus ſententiis, extra Rotam latis favore Marchionis Ludovici Barberii de Fontanis, tam nomine proprio, quàm uti patris, & legitimi adminiſtratoris ejus filiorum ſecundogenitorum, adſpirantis ad ſucceſſionem fideicommiſſariam inſtitutam à Marchione Joanne Maria pariter de Fontanis in ultimis Tabulis exaratis de anno 1659. Quia cum clara ſit diſpoſitio ſtatuti Bononiæ, quòd duæ ſententiæ habeant vim trium, & conformitas illarum patuerit ex lectura, dum una in puncto ſubſtantiali immiſſionis confirmat aliam, vocatio Actorum, ad quam unicè controverſia juſtitiæ reſtringebatur, poſita fuit in aperto ex lectura Teſtamenti præfati Joannis Mariæ, in quo confirmata in ultimis Tabulis donatione inter vivos, per quam aggregaverat, & ſuppoſuerat primogenituræ ordinatæ à Ludovico Fontana ejus Avunculo nonnulla bona propria, cùm in cæteris univerſales hæredes ſibi ſcripſerit pro medietate Marchionem Claudium ſecundogenitum, & pro alia filios ſecundogenitos Marchionis Ludovici ſui primogeniti, non ſolùm cum lege perpetui, & deſcenſivi fideicommiſſi inter utriuſque vocati deſcendentes maſculos natos, & naſcituros in infinitum, ſed ulteriùs vocatione ampliata, & gravamine extenſo ſub hac præciſa verborum formula. *Sino à tanto, e mentre che durerà la linea legitima, e naturale delli detti Marcheſi Lodovico, e Claudio, ſoſtituendo l' uno all' altro volgarmente, attivamente, e paſſivamente, e reciprocamente per fideicommiſſo, & in ogn'altro miglior modo.* Ex hac profectò determinatione vocationis, uſque ad totalem evacuationem lineæ maſculinæ vocatorum, quàm Teſtator reſpexiſſe dignoſcitur per modum unius, inducta non ſolùm dicitur reciproca diſcretiva in unaquaque linea, ſed linealis inter maſculos utriuſque, tam ex proprietate verborum, quæ cum poſita fuerint in fine poſt vocatam lineam maſculinam, & omnes deſcendentes utriuſque lineæ vocatorum, per neceſſarium conſequens referri debent ad omnes deſcendentes ſupra nominatos, & inter omnes indiſtinctè conſideratos
reciprocam importare, juxta *conſil.* Gabriel. 123. *numer.* 21. & 1
ſeqq. lib. 2. cum aliis cumulatis per Redenaſch. *conſ.* 60. *num.* 3. & Rota coram ſan. mem. Alexand. VIII. *dec.* 97. *num.* 4. & 7. Quia quidquid ſit, quando ſubſtitutio reciproca adjecta fuit ante vocationem deſcendentium, vel connotata dictionibus diſtributivis, certè in caſu, in quo una linea maſculorum à teſtatore conſiderata fuit, & poſt illius vocationem ordinata reciproca cum dictionibus, *in perpetuum, & in infinitum*, certò certiùs vocatio protrahi debet uſque ad ultimum maſculum deſcendentiæ primò vocatorum, comprehenſum ſub unica linea maſculina, ad cujus durationem teſtatorem proſpexiſſe dignoſcitur, ut animadvertunt in
ſpecie Peregrin. *conſ.* 54. *per tot. l.* 1. Fuſar. *conſ.* 18. *ſub nu.* 14. & 2
Epiſc. Rocc. *ſelect. jur. diſp. cap.* 15. *n.* 9. & *ſeqq.* & ſub hac diſtinctione conciliatis deciſionibus Carilli, aliiſque, quæ in oppoſitum ſentire videbantur, optimè Rota in Bononien. Fideicommiſſi de Gratis 4. Aprilis 1666. cor. Ottalora, impreſſa apud Urceol. *conſ.* 80. *n.* 21. & 46.

Tum etiam ex præſumpta voluntate Teſtatoris, qui ſi voluit perpetuam, & ſempiternam vocationem maſculorum, quoad uſque duraſſet linea maſculina Claudii, & Ludovici, perneceſsè infertur ordinaſſe ſubſtitutionem perpetuam reciprocam linealem inter omnes vocatos, quia ſi perempta linea unius, maſculi alterius non ſuccederent, utique bona non perdurarent in deſcendentia maſculina vocatorum, ſed vel linea alteraretur commiſcendo fœminas, vel bona extra familiam vagarentur, ideòque votum fideicommittentis, adeò enixè patefactum, vacuum effectum foret, & debito careret adimplemento, juxta ea, quæ pon-
derat Rocc. *ſelect. diſp. cap* 15. *n.* 9. & *ſeqq.* Rota *dec.* 28. *n.* 7. *part.* 3
9. *rec.* pleniſſimè in Faventina Fideicommiſſi 13. Junii 1694. §. *Unde, cum antecedentibus, & ſequentibus*, coram me; & nuperrimè in Firmana Prædii della Parapina 23. Januarii currentis anni, §. & *ſane*, *pariter* coram me.

Creſcitque orationis pondus inſequendo tenorem diſpoſitionis, juxta cujus ſenſum cum Teſtator juſſerit, ibi: *Ma finendoſi la linea, e deſcendenza maſcolina legitima, e naturale, e di legitimo Matrimonio procreata dalli ſudetti Marcheſi Ludovico, e Claudio miei figliuoli, come di ſopra chiamata, all'hora iſtituiſco, e ſoſtituiſco, e voglio che ſuccedano in tutta la mia eredità le figliuole fœmine nate di legitimo Matrimonio &c.* & paulò inferius, *e dichiaro, che voglio in tutti li caſi, che debbano precedere le fœmine nate della linea, e deſcendenza del Marcheſe Lodovico, a quelle nate della linea, e deſcendenza del Marcheſe Claudio, mentre, e quando vi foſſero femine dell'una, e l'altra linea.* Ex hujuſmodi qualificata fœminarum vocatione, duo fortiſſima argumenta inſurgunt pro reciproca lineali; alterum eſt, ex quo ſubſtituit fœminas in tempus remotiſſimum, extincta ſcilicet tota linea maſculina, per modum unius ſemper conſiderata, quæ cum verificari non poſſit, niſi priùs extincta per mortem ultimi maſculi deſcendentium à Claudio, & Ludovico maſculina agnatione, ex vi neceſſarii antecedentis præſupponit linealem inter maſculos, ut poſt
omnes fœminas admittatur, ut benè notat Peregrin. *conſ.* 19. 4
l. 8. *n.* 6. Rocc. *d. cap.* 15. *n.* 9. *in fin.* & *ſeqq.* & *ſignanter nu.* 10. Rota coram ſan. mem. Alexan. VIII. *dec.* 177. *n.* 20. & 25. & *ſeqq.*

Secundum verò æquè validum argumentum promanat à volita prælatione fœminarum ex linea Marchionis Ludovici, quæ ſequi non poterant ſine lineali gravamine inter maſculos, quia incompatibilis eſſet prælatio fœminarum Ludovici, ſi illæ vocatæ cenſerentur poſt maſculos propriæ lineæ diſcretivè tantùm; ideòque ſemper manifeſtiùs apparet Teſtatorem voluiſſe vocationem protractam uſque ad

ultimum

ultimum maſculum totius deſcendentiæ maſculinæ primò
vocatorum, illaque in univerſum evecuata fœminas modo
jam dicto ſuccedere, ideòque expreſsè voluiſſe lineale gra-
vamen reciprocum inter omnes maſculos, juxta ea quæ pro.
5 ſequitur in propoſito laudata deciſio Faventina fideicom-
miſſi 13. Junii 1694. *ſ. unde, & ſeq.* coram me.

Nec ad excludendam vocationem filiorum Claudii in
portione filiorum Ludovici urgebat ponderatio, quòd de-
veniente caſu, quòd non extarent ſecundogeniti Ludovi-
ci, teſtator mandaverit bona remanere adminiſtratorio no-
mine apud primogenitum, & reſtituere ſecundogenitis
6 naſcituris; quia non exindè indiſtinctè excluditur linea
Claudii à ſucceſſione reciproca, quatenùs defeciſſent ſe-
cundogeniti deſcendentes à Ludovico, ſed tantùm ſuſpen-
ditur effectus ſucceſſionis, quoties adeſſet ſpes procreatio-
nis ſecundogenitorum; idque optima ratione, quia ſi te-
ſtator excluſit primogenitos, & vocavit ſecundogenitos
providens caſui, quo primogeniti habere poſſent ſecun-
dogenitos, æquum erat, quòd ſecundogeniti vocati, qui
naſci poterant, ſuccedere deberent, quod non ſolùm li-
nealem minimè excludit, quinimò ad evidentiam compro-
bat, quia opus non fuiſſet hoc caſu relinquere primogeni-
tos adminiſtratores, ut reſtituere tenerentur ſecundoge-
nitis naſcituris, niſi tenuiſſet mediante lineali volita, quòd
ſecundogenitis Ludovici con exiſtentibus ſtatim potuiſ-
ſent ſuccedere filii Claudii, quibus jam ſemel admiſſis
non potuiſſet poſteà retractari ſucceſſio, & linea Ludovi-
ci ſpoliari ſucceſſione ſuperextante ſpe procreationis per-
ſonarum capacium. Ideòque enim hæc proviſio emana-
verit ſub eodem motivo volitæ conſervationis bonorum
in primò vocatis, & protractæ ſucceſſionis ad univerſam
lineam maſculinam, uſque ad totalem illius evacuationem
ſemper ſecum fert gravamen reciprocum de linea ad li-
neam quod fomentum ſumit ab illa generali ratione, quæ
optimè compatitur cum proviſionibus quoad caſus parti-
culares ordinatis.

Firmata ex prædictis expreſſa lineali à verbis reſultante
opus non eſſet recurrere ad tacitam derivantem à tribus
7 notiſſimis requiſitis, Text. *in leg. Titia Sejo, ſ. Sejo liber-
tis, ff. de legat.* 2. quæ tamen uberiùs perſcrutata materia
DD. viſa ſunt evidentiſſimè concurrere. Nam primum,
quòd omnes ſint vocati, reſultat ex verbis ibi: *Voglio, che
ſuccedino tutti li figli, nepoti, pronepoti, e deſcendenti maſchi*:
etiam cum perpetuo tractu ſucceſſivo, quæ dubio procul uti
univerſaliter omnium complexiva, univerſorum etiam vo-
8 cationem important, ut benè Rodulphin. *allegat. 32. n. 6.* &
Rota *dec. 183. ſub n. 1. verſ. de primo part. 10. recent.* Secundum
verò, quòd ſubſtitutio ſit facta ultimo morienti, oritur ex
vocatione fęminarum concepta, *Finendoſi la linea maſcolina
legitima, e naturale*: quæ ſubſtitutio licèt nominatim non
ſit facta ultimo morienti, per æquipollens tamen idem im-
portat, ut ordinata in caſu deficientiæ omnium maſculo-
9 rum, Soccin. Jun. *conſ. 110. n. 35. l. 3.* Decian. *conſ. 241. n. 73. pa-
riter lib. 3.* Gobb. *conſult. 50. n. 31. ubi concordan.* & in puncto vo-
cationis fęminarum in caſu deficientiæ lineæ maſculinæ,
Rota *dec. 183. n. 6. part. 10. & dec. 218. n. 11. part. 19. recent.* Ter-
10 tium denique requiſitum, quòd ſubſtitutio ſit facta in tota
hæreditate abſque ulteriori comprobatione, emicat ex lit-
tera, ibi: *Succedano in tutta la mia eredità*.

Quibus omnibus ſi addatur prohibitio detractionum, ex-
preſſa ratio conſervandi agnationem, rigoroſa alienationis
11 prohibitio; verba: *Attivamente, paſſivamente, reciprocamen-
te, e per fideicommiſſo*, adjecta poſt vocationem nepotum, &
deſcendentium in infinitum, & ulterius quod agitur inter
deſcendentes à teſtatore, inter quos levioribus conjecturis
reciproca linealis inducitur, adminiculativè ac expreſſa
emergit tacita voluntas teſtatoris actorum vocationem
præſeferens.

12 Stabilita autem fideicommiſſi purificatione non valuit ad
retardandam immiſſionem exceptio detractionum compe-
tentium filiis Joannis Mariæ fideicommittentis, legitimæ
nempè, & dotis maternæ; quia præſuppoſito principio,
quòd detractiones, quando ſunt turbidæ, illiquidæ, &
requirentes altiorem indaginem, non poſſunt retardare
immiſſionem, de quo Rot. coram Amat. Dunozett. *dec. 558.
13 n. 32.* coram Celſ. *dec. 162. n. 6. in recent. dec. 121. pariter n. 6. part.
11. dec. 21. n. 32. part. 12 & dec. 14. n. 24. part. 17.* Detractiones, in-
quam, quæ hodiè proponebantur, viſæ fuerunt omnimodò
turbidæ, quia præciſiùs loquendo de legitima, cum illa in
teſtamento Joannis Mariæ fuerit cum cautela Soccini pro-
hibita, & ejus filii, & ſubſtituti in ſolemni tranſactione
omnium differentiarum complexiva, & determinativa ſti-
pulata de anno 1664. cum interventu duorum virorum illu-
ſtrium deputatorum à Joanne Maria in teſtamento pro exe-
cutoribus teſtamentariis, paternum teſtamentum approba-
verint, atque ex eodem bona diviſerint; & retinuerint,
inallegabilis eſt hodiè prætenſio legitimæ, qua quoties pro-
hibita eſt cum cautela Soccini, non requirit expreſſam ac-
ceptationem prohibitionis, ſed ſufficit ſimplex actus adi-
tionis hæreditatis, vel immixtionis in bonis, abſque ulte-
riori explicita acceptatione oneris, ut illius prohibitio ab. 14
ſolutè approbata dicatur, ad communem diſtinctionem fir-
matam à Merlino *de legitim. lib. 3. tit. 2. qu. 10. n. 14. & 15.* & ſecu.
tam à Rota *dec. 223. nu. 2.* coram Carillo *dec. 291. nu. 12.* coram
Cerro *deciſ. 119. num. 10. & ſeqq. part. 14. & dec. 49. num. 16. & 17.
part. 18.*

Et ex eodem jure tranſactionis inallegabilis effecta fuit
detractio dotis maternæ, quia cum in ea narratis omnibus
differentiis, quæ aliàs pertractatæ fuerunt inter Marchio-
nem Ludovicum primogenitum, & Claudium ſecundoge-
nitum in noſtro auditorio indicatis, ulteriùs *deciſ. 412. 487.
part. 13. & deciſ. 52. & 125. part. 14. rec.* in quibus controverſiæ
tunc vertentes deciſæ fuerant, omnia amicabiliter compo-
ſita extiterint dimittendo pupillis inſignem bonorum quan.
titatem cum ampliſſima quietantia omnium, & quarum-
cumque prætenſionum cum clauſulis effrenatiſſimis contrà
promiſſa in tranſactione, ſuſcitari ampliùs non valet quæ-
ſtio detractionum, nè lites legitimis concordiis ſopitæ re-
viviſcant, contra monitum text. *in l. cauſas de tranſact.*

Abſque eo, quòd opponi valeat tranſactionem fuiſſe frau-
dulentam, erroneam, deceptitiam, & enormiſſimè læſi.
vam, adeòut pupillis minime præjudicet pro prætenſioni-
bus detractionum; quoniam ſi hæc omnia fuiſſent inconti.
nenti probata, & altiorem indaginem non requirerent,
proponi quidem valerent ad retardandam immiſſionem vo-
catis ex litterali fideicommiſſo, ſed cum tota vis exceptio.
num ſiſterent in probanda læſione pupilli derivata, ex qua
conſecutivè fraus, & deceptio coniiciebatur, & hęc ſatis
ſuperque controvertibilis appareret, itaut ad eam diluci-
dandam PP. neceſſarium duxerint firmare ſtatum hęredi-
tarium, & ad hunc effectum judicem in partibus ſubdelega.
re, ut liquet ex reſcripto in hacmet audientia prodito ſuper
alio dubio, *An conſtet de nullitate tranſactionis*; exceptio proin-
dè incontinenti probata non dicitur, ſed requirit altiorem
indaginem; ideòque donec nullitates, errores, & latio-
nes non ſint in ſuo particulari judicio canonizatę, tranſa-
ctio operatur effectum ſuum, & tollit prętenſionem detra-
ctionem, itaut obiici non poſſit in privilegiato judicio im- 16
miſſionis, ad congeſta per Urceol. *de tranſact. q. 70. nu. 31. &
ſeqq. poſt eumdem dec. 19. n. 8.* coram Merlin. *dec. 767. n. 2. & ſeqq.*

Potiſſimè quia ſumus in tranſactione ſtipulata de anno
1664. & ſic obſervata per triginta, & ultra annos, & qui-
dem cum decreto judicis, omnibus ſolemnitatibus, prę-
via longiſſima narrativa omnium litium eò uſque agitata-
rum, & cum pręſentia, authoritate, & approbatione plu-
rium inſignium virorum, quę omnia faciunt pręſumere tran.
ſactionem maturè initam, & cum juſtitia, ac ęqualitate,
adeòut donec contrarium concludenter doceatur, pro ju-
ſta, valida, & operativa ſit dijudicanda, ut ad propoſitum
dixit Rot. *dec. 396. n. 3.* coram Priol. *& dec. 337. n. 17. & 28. part.* 17
5. recent. & alibi millies.

Nullitas autem, quę allegabatur, ex quo pupilli in tran-
ſactione ſuum conſenſum non prę ſtiterint, & ſi unus illorum
major fuerit ſeptennio, parvi ponderis reputata fuit, quia
cum illi intervenerint ſtipulationi, ut teſtatur Notarius,
& Tutores contractum approbaverint, ſatis fuit illorum
præſentia, ut ipſi actu intervenientes conſenſiſſe dicantur, 18
ut notat Caſtren *in leg. neque tutores n. 5. Cod. de procur. cum aliis
penes.* Urceol. *de tranſact. qu. 11. nu. 17. & ſeqq.* & Rot. *dec. 470.
n. 11. part. 9. recent.*

Et ita utraque &c.

R. P. D. VEROSPIO.

Bononien. Fideicommiſſi.

Luna 22. Maii 1666.

ARGUMENTUM.

Sub nomine filiorum non veniunt Nepotes, licèt non aga-
tur de reddendo gravatum immunem ab onere reſtitu-
tionis, ſed ad effectum inducendi purificationem ſubſti-
tutionis favore alterius lineæ vocatę, contra ea quę ſcri.
pſit Card. de Luc. *de fideicom. diſc. 71.* in hacmet cauſa
edito.

SUM-

SUMMARIUM.

1 *Filiorum nomine non veniunt nepotes.*
2 *Etiam ſi illorum excluſio inſervire non debeat pro red-
dendo immune gravato ab onere reſtitutionis, ſed ad effe-
ctum aperiendi caſum alterius fideicommiſſi, & nu. 3. & 4.*
5 *Filiorum nomine, eò magis non veniunt nepotes, ſi teſtator,
quando voluit nepotes, expreſsè illos vocaverit.*
6 *Teſtator, qui ſeparatè conſideravit unam, ac alteram lineam,
perſonæ unius lineæ comprehendi non poſſunt in proviſione
reſpiciente ſubſtitutionem alterius.*
7 *Liberorum nomen nepotes utriuſque ſexus, ac deſcendentes in-
cludit, declara, ut n. 8.*
9 *Quis poteſt conſanguineis poſthabitis extraneum inſtituere.*
10 *Voluntas defuncti omninò debet ſervari.*

DECISIO LXI.

PRo confirmatione deciſionis editę coram me die 16. Ja-
nuarii præteriti, hodie DD. inclinarunt; ex quo Phi-
lippus Ballarinus aſpirans ad fideicommiſſum, ſuæ voca-
tionis caſum non oſtendit apertum, nec exinde valet ea
deſumi, quòd Albertus Teſtator poſt Jo: Baptiſtæ maſculi-
nam lineam extinctam ipſius quoque filias, ac maſculos ab
eis deſcendentes ad ſucceſſionem admiſerit; hæc namque
ſubſtitutio incluſionem Philippi non inferri, dum is ex Jo:
Baptiſtæ filia originem non traxit, ſed ex Iſabella nepte
dumtaxat Philippo patre mediante, quæ ſub eo filiarum no-
1 mine ex propria ſignificatione nullatenùs continetur, ad
Text. *in leg. quod ſi neptes 6. ff. de teſtam. tutel.* Bartol. *in leg. libe-
rorum 220. in princ ff. de verbor. ſignific.* Curt. *conſ. 199. n. 34. lib. 2.*
Rota in Bononien. tranſactionis 30. Maii 1648. coram R. P.
D. meo Celſo, licèt de favorabili nepti ſubſtitutione per-
agi contingat; dum enim ex fideicommiſſi inductione gra-
vato hæredi onus infertur, qui nedum filiabus. ſed etiam
nepotibus hæreditatem cogeretur reſtituere in concurſu
favoris nepti reſultantis, gravamen illatum hæredi debet
præferri, ad hoc, ut filiorum nomen ad ipſum porrigi ne-
2 queat; ut tradit Bero. *conſ. 112. n. 1. verſ. 2. Sumus lib. 2.* Rimi.
nald. Jun. *& referent. in conſ. 173. n. 37. lib. 2.* Menoch. *conſ. 215.
n. 6. cum ſeqq. & n. 22. cum aliis relatis juribus in deciſ. præterita.*

Nec placuit Dominis ex adverſo deducta diſtinctio,
quod filii nomen nepotes non admittat, quoties ipſorum
excluſio gravatum hęredem ab onere reſtitutionis redderet
omninò immunem, non autem in caſu, quo Teſtator,
prout hìc, perpetuum fideicommiſſum alterius favore li-
neæ ordinavit. Siquidem hac diſtinctione præhabita ſe-
queretur extenſio fideicommiſſi in præjudicium hæredis,
necnon oneris duplicatio omninò evitanda, per Text. *in
3 leg. unum ex familia 69. ſ. Si rem ff. de legat. 2.* quem pro excluſio-
ne Nepotum in his terminis ponderat Riminald. Jun. *conſil.
173. n. 49. l. 2.* ut tradit Honded. *conſ. 59. n. 7. l. 2.* Gratian. *diſcep.
forenſ. cap. 629. n. 9. 88. & ſeqq.* Rota *deciſ. 597. n. 2. & 3. cum ſeqq.
& dec. 667. n. 2. p. 2. rec.* & coram Card. Millino *dec. 373. n. 1. & 2.*
4 Hinc urgere non valet Alciati ſententia *in conſ. 2. num. 23.
verſ. 3. limita, l. 8.* & Card. Mantic. *de conject. ult. vol. l. 8. tit. 8.
n. 19.* dum ii ſolummodo inquirunt, utrum Nepotes unà cum
patruo admitti debeant ad fideicommiſſum à Teſtatore or-
dinatum pro filiis, quorum nomine nepotes aſſerunt conti-
neri, quòd duplicationem oneris eorum comprehenſio non
operetur, ſed patruo dumtaxat præjudicium inferat, cui
hæreditatem ex neceſſe tenetur hæres reſtituere.

Quælibet anſa prętereà dubitandi excluditur in caſu pro-
poſito ex diſtincta, ac vocatione ſpeciali nepotum à Te-
ſtatore perhabita, cuius virtute nomen filiorum ad deſcen-
dentes primi gradus arctatur, neque nepotes ſpecialiter
nominatos includit, ex communi ſententia Doctorum,
quam comprobant Soccin. Sen. *conſ. 49. n. 9. lib. 1.* Pariſ. *conſ. 86.
5 n. 47. vol. 2.* Decian. *conſ. 44. n. 3. in fin. cum ſeqq. lib. 3.* Fuſar. *de
ſubſtit. qu. 321. n. 58. cum ſeqq.* Rota coram Seraph. *dec. 1486. nu.
12. & dec. 279. n. 9. p. 6. rec.*

Aliqui etiam ex Dominis animadvertebant, Teſtatorem
ſeparatim, atque diſtinctè quoad lineam filiorum Joannis
Baptiſtæ diſpoſuiſſe, ac alteram filiarum ipſius, ſub quarum
proinde nomine licèt poſſit hæſitari, an neptes deſcenden-
tes ex filia includantur, non tamen Iſabella ex filiorum
linea primogenita valet contineri, ut poſt Corn. *conſ. 290. n. 4
lib. 4.* tradit in ſpecie Menoch. *conſ. 215. n. 67. cum ſeqq.*

Quod prętereà ex evidenti ratione comprobatur; quem-
admodum enim Iſabella in concurſu filię Jo: Baptiſtę, ac
maſculorum ex ea deſcendentium, è conſecutione fidei.
commiſſi debuiſſet omninò repelli: ita quoque iis non ex-
tantibus, vel extinctis, eadem ratio viget excluſionis,
dum Teſtator in caſu prædicto Lucretiam, & Hippolytam
filias ſuas ſubſtitutioni admiſit.

Nec vocationem Ballarini poterit operari extranei ele-
ctio pueri à fideicommittente pręordinata, in caſu, quo
linea liberorum tum ipſius, tum etiam Joannis Baptiſtę,
necnon Lucretię, ac Hippolytę penitùs extincta foret;
licèt enim liberorum nomen Nepotes utriuſque ſexus, ac
deſcendentes includat, juxta Textum *in leg. liberorum 100.* 7
ff. de verbor. ſignif. non tamen exinde incluſio Iſabellę conſur-
git; ſiquidem verba conditionalia ſuperiùs recenſita re-
feruntur dumtaxat ad nepotes, nec non perſonas, ac lineas
expreſſas in parte diſpoſitiva, non autem ad neptes ex filiis
maſculis progenitas, quarum mentionem Teſtator antea
non fecit, ut advertit Soccin. Jun. *conſ. 69. n. 30. cum ſeqq. lib.
3.* Ruin. *conſ. 131. n. 4. lib. 2.* Peregrin. *conſ. 23. n. 7. vol. 3.* Surd.
conſ. 164. n. 8. verſic. Et ibi, Rota *dec. 402. n. 10. p. 19. rec.* cum
aliis in pręcitata deciſione relatis *ſ. Cum enim*.

Et licèt hoc intellectu retento fœmina deſcendens ex fi-
liis Jo. Baptiſtæ videatur puero incognito, ac extraneo
poſthabita, ac valeat proindè teſtatoris diſpoſitio redar-
gui; nihilominùs cum conſanguineis omninò poſthabitis,
extranei hæredis inſtitutio permittatur à jure, juxta text. 9
in ſ. Extraneum 9. & 11. Cod. de hæred. inſtitut. voluntas pro-
inde poſtrema defuncti debet omninò ſervari, ut notat Ca.
ſtrenſ. *in conſil. 185. in fin. vol. 2.* Gabr. *conſil. 9. n. 25. lib. 1.* Ger. 10
Spin. *conſ. 86. n. 17. cum ſeqq.* Lara *de anniverſar. lib. 1. cap. 14.
ſub n. 5.*

Cætera verò objecta ex deciſione præterita removentur,
cujus fundamenta utraque parte informante Domini com.
probarunt.

R. P. D. CAPRARA.

Tudertina Fideicommiſſi.

Luna 23. Maii 1689.

ARGUMENTUM.

Filiorum nomine nequaquam veniunt nepotes, ſive agatur
de diſpoſitione aſcendentis, ſive de alia tranſverſalis;
& ſi aliquando venirent, admittuntur ſolùm ad exclu-
ſionem ſubſtituti in favorem hæredis inſtituti, ne iſte
dicatur decedere ſine filiis, vel ad effectum ſuccedendi
per vulgarem, nunquam tamen ad effectum ſuccedendi
per fideicommiſſariam, atque inducendi in filiis onus &
gravamen reſtitutionis, licèt contemplata fuerit agna-
tio, & ſemel poſt verbum, *filiis*, fuerit additum, *& de-
ſcendentibus.*

SUMMARIUM.

1 *DEſcendentia ex quibus probetur.*
2 *Filii in conditione poſiti, licèt per teſtatorem expreſsè
vocati, non cenſentur invicem gravati aliis ſucceſſive
reſtituere.*
3 *Filiorum nomine non veniunt nepotes, & multò minùs
pronepotes, ac deſcendentes in ulteriori gradu.*
4 *Sive agatur de diſpoſitione aſcendentis, ſive tranſverſalis.*
5 *Licèt nepotes in diſpoſitione aſcendentis aliquando admit-
tantur ad excluſionem ſubſtituti, nunquam tamen
admittuntur ad effectum ſuccedendi per fideicommiſſariam.*
6 *Filiorum nomine eò magis non veniunt nepotes, ſi nulla
reperiantur verba, quæ tractum ſucceſſivum, ac per-
petuitatem denotent.*
7 *Nepotes, cenſentur excluſi, ſi teſtator vocaverit filios ex ejus
corpore natos.*
8 *Nepotum excluſionem indicat dotatio facta in teſtamento per
teſtatorem filiarum tantùm primi gradus.*
9 *Filiorum nomine non veniunt nepotes, etiamſi contemplata
fuerit agnatio.*
10 *Vocatio filiorum, & deſcendentium ſemel tantùm & ſimpliciter
prolata abſque verbis, quæ denotent tractum temporis
ſucceſſivum, non importat vocationem deſcendentium
per fideicommiſſum, ſed tantùm per vulgarem, adeòut
per ſucceſſionem filiorum expiret quoad omnes alios
deſcendentes.*
11 *Reciproca linealis adeſſe non poteſt, ſi omnes non ſint vocati,
& vocatio non ſit clara, & expreſſa.*

DECISIO LXII.

PEtrus Valerius, & Petrus Remigius filii quondam An-
tonii Almontis de Aptis de Tuderto, volentes, ut ipſi
expoſuerunt, fraterno amore in communione perſeverare,
& honori, ac conſervatione cippi eorum domus provide-
re, anno 1528 devenerunt ad infraſcriptam conventionem,
& pa-

& pacta, videlicet: *Quod caſu quo aliquis ipſorum decederet ſine filiis maſculis legitimis, & naturalibus, ex eorum, & cujuslibet eorum corpore natis quandocumque, quòd tunc, & eo caſu alter ſupervivens, & filiis ſuperviventis ſuccedant, & ſuccedere debeant in bonis, & hæreditate præmorientis, & filiorum præmorientium dd. fratrum pleno jure, ſine aliqua conditione, hoc pacto communi voto appoſito, quòd filiæ legitimæ, & naturales præfatorum Petri Valerii, & Petri Remigii ex eorum corpore natæ habeant pro earum, & cujuſcumque ipſarum dotibus ducentos auri ducatos, & quòd nullo modo dictæ filiæ fœminæ in dicta hæreditate præfatorum Petri Valerii, & Petri Remigii ſuccedere poſſint. Item quod ſi evenerit caſus, quod ex utroque ipſorum contrahentium, ſeu ex filiis, & deſcendentibus ipſorum non remanerent niſi filiæ fœminæ; quod tunc & eo caſu ſuccedant, prout de jure; & prædicta omnia, & ſingula prædicti fratres ad invicem obſervare promiſerunt &c.*

Deceſſit Petrus Valerius, relicto Jo. Bernardino filio, qui genuit Almontem Jun. & Ludovicum, ex quo natus eſt Petrus Paulus, qui nuper obiit ſine filiis, inſtituta ſibi hærede Barbara ſorore.

Ex Petro Remigio prodiit Felix, qui ſe contulit ad habitandum in civitate Viterbii, ubi exiſtebant bona ipſi obventa ex diviſione inita cum Antonio ejus fratre, ut in *Summario impreſſo num. 13. & ſeq.* ex quo Felice natus eſt Vincentius; & ex iſto alter Felix, à quo ortum habuerunt R. P. D. Vincentius, & Co. Jo. Petrus, & alii fratres de Aptis, qui modò per obitum ſupradicti P. Pauli prætendentes ad ipſorum favorem purificatum Fideicommiſſum, quòd deſcenſivum, ac reciprocum ex prænarrata conventione reſultare contendunt, petierunt immiſſionem ſuper bonis eidem fideicommiſſo ſubjectis; ſed reportata contraria ſententia à Vicario Tudertino, & ad Rotam cauſa delata, propoſui dubium: *An ſit danda immiſſio?* & negativè reſolutum.

Quamvis enim fuerit per Dominos admiſſa eorumdem fratrum deſcendentia à Petro Remigio, utpotè probata per gradus diſtinctos mediantibus fidibus Baptiſmatum, Teſtamenti, teſtibus, enunciativis inſtrumentorum, ac aliis documentis, de quibus in eorum *Summario impreſſo a num. 2. uſque ad* 15. imò etiam altiùs (ultra opportunitatem cauſæ) per longam probationum ſeriem demonſtrata, retrò procedendo uſque ad Aptum ſeniorem, à quo familia germinavit, ut pariter fuit juſtificatum in eodem *Summario à num. 15. uſque ad 31.* cum ex hujuſmodi probationibus benè juſtificata dicatur deſcendentia,
1 ex deductis per Simon. de Prætis *de interpr. ult. vol. l. 5. rub. 4. num. 227. cum trib. ſeqq. fol.* 548. Rota *deciſ. 39. num. 4. verſ. conſtat autem, & num. 5. ac ſeq.* coram Zarate, *& deciſ. 8. a nu. 53. uſque ad fin. part. 15. & deciſ. 397. num. 1. part. 15. & deciſ. 806. n. 3. part. 18 recent.*

Fundamentum tamen pro denegatione immiſſionis fuit in eo, quòd contrahentes providere voluerunt ſolùm in caſu, quo aliquis ipſorum vel uterque moreretur ſine filiis maſculi, ut patet ex contextu relatæ conventionis; unde cum ambo iſtis relictis obierint, quæcumque ſubſtitutio, ac Fideicommiſſum evanuit, juxta celebre conſilium Oldrad. communiter receptum, licèt filii fuerint expreſsè vocati, quia non inde cenſentur invicem gravati, ſeu aliis ſucceſſivè reſtituere, cùm ex vocatione activa non inferatur ad paſſivam, juxta veriorem ſententiam, de qua Fuſar.
2 *de ſubſtitut. quæſt. 441. num. 1. & 2. & conſ. 3. numer. 6.* Peregr. *de fideicomm. art. 29. num. 26.* Rota coram Ubald. *deciſ. 855. num. 1. & 2.* & coram Royas *deciſ. 87. nu. 4.* coram Bich. *deciſ. 297. num. 16. & deciſ. 342. num. 4. & in recent. deciſ. 473. nu. 4. & 5. part. 4. tom. 2. & deciſ. 249. à num. 5. ad 8. part. 6. & deciſ. 258. num. 10. part. 15. & deciſ. 235. ſub num. 4. verſ. minus relevat; & n. 5. part. 16.*

Non obſtat, quòd in diſpoſitione aſcendentis facta, ut hìc, pro conſervatione agnationis, appellatione filiorum veniunt Nepotes, ac ulteriores deſcendentes. Quoniam verior, ac receptior eſt ſententia, quòd in fideicommiſſis filiorum nomine non comprehendantur nepotes, & multò minùs pronepotes, ac deſcendentes in ulteriori gradu; cùm aliter filii, & aliter nepotes appellentur, juxtà text. *in leg. quod ſi nepotes, 6. ff. de teſtam. tutel. §. fin. inſtit.*
3 *qui teſtam. jur. dar. poſſ.* Bartol. *in leg. Liberorum num. 9. ff. de verbor. ſignificat.* & plenè Rota *deciſ. 107. à num. 2. ad 6. & deciſ. 667. num. 1. part. 2. & deciſ. 102. num. 1. & 2. part 4. tom. 2. & deciſ. 872. num. 1. & ſeq. part. 6. & deciſ. 34. num. 1. cum pluribus ſequen. part. 9. & deciſ. 262. num. 1. part. 17. recent.* & coram Bich. *deciſ. 297 num. 14. & deciſ. 199. num. 11. part 19. recent.* ſive agatur de diſpoſitione aſcendentis, ſive tranſverſalis, Rota coram Celſ. *deciſ. 34. num. 13. & ſeq. & in recent. deciſ. 507. num. 12. part. 2. & deciſ. 473. num. 17 & 18. part. 4. tom. 2. & deciſ. 262. num. 2. part. 17. recent.* etſi alienando veniunt, admittuntur ſolùm ad excluſionem ſubſtituti in favorem hæredis inſtituti, ne iſte dicatur decedere ſine filiis, vel ad effectum ſuccedendi per vulgarem quatenùs nempè eorum Pater noluiſſet, vel non potuiſſet adire, numquam tamen ad effectum ſuccedendi per fideicommiſſariam, atque inducendi in filiis onus, & gravamen reſtitutionis, ac fideicommiſſi, ut declarat Cæphal. 5
conſ. 107. num. 16. & 17. Rolan. *conſ. 43. num. 27. vol. 4.* Rota *deciſ. 486. num. 25. part. 1. & deciſ. 507. num. 2. & deciſ. 173. num. 1. & ſeqq. part. 6. & deciſ. 378. à num. 6. uſque ad 11 part. 13.* & coram Cardin. Cerro *deciſ. 516. numer. 4. & ſequen.*

Et hoc eò faciliùs viſum fuit procedere in præſenti, cùm nulla fuerint adjecta verba, quæ tractum ſucceſſivum, ac perpetuitatem denotent, ex quibus recedi ſolet à regula ſuprapoſita, ut nomine filiorum veniant nepotes, ut exponit Rota *deciſ. 102. à num. 1. uſque ad 7. part. 4. tom. 2. recent. & deciſ. 7. à nu. 1. ad 6. & deciſ. 96.* poſt Merlin. 6
de legit.

Imò apertè conſtat de contraria voluntate, cum contrahentes uſi fuerint verbis limitativis, & reſtrictivis ad ipſos filios primi gradus, dum ſuperaddiderunt, *ex eorum, & cujuslibet eorum corpore natis*; quæ ſanè ſolos filius immediatè natos includunt, & nepotes, ac reliquos omnes excludunt, ut in his terminis dixit Anchar. *quæſt.* 7
12. num. 10. Alex. *conſ. 56. num. 3. l. 5.* Rota *deciſ. 507 num. 10. part. 2. & deciſ. 244. num. 1. part. 12. & deciſ. 406. num. 1. 4. 5. & 7. part. 10. recent.*

Ponderando præſertim quod nedum filios maſculos, ſed & ipſas filias fœminas, quas dotarunt, & excluſas voluerunt, cum eadem reſtrictiva ex eorum corpore natas expreſſerunt, quod magis enixam, & apertam voluntatem demonſtrat; ex quo colligitur etiam; quod ſi Fideicommiſſum deſcenſivum inducere voluiſſent, utique ulteriores fœminas dotaſſent, & non ſe reſtrictivè habuiſſent ad filias primi gradus, ex quarum dotatione non infertur ad excluſionem aliarum deſcendentium fœminarum, ut ad rem notat Rota coram Cardin. Cerro *deciſ.* 8
516. num. 16. & 17. & coram Celſ. *deciſ. 145. num. 14. & deciſ. 195. num. 17. part. 5. recent. & deciſ. 349. num. 20. part. 19. recent.*

Hinc non refragatur, quòd fuerit contemplata agnatio mediante expreſſione, quod volebant honori, & conſervationi cippi eorum domus providere; quia dum contenti fuerunt eorum conventionem ad ſolos filios reſtringere, agnatio ultra eos, & caſum expreſſum, fideicommiſſum non extendit, Mantic. *de conject. ultim. volunt. lib. 6. titul.* 9
15. numer. 6. Rota coram Cerro *deciſ. 516. numer. 9 & 10. & deciſ. 225.* poſt Torr. *de pact. & deciſ. 707. numer. 11. & 13. part. 18. recent.* & in terminis, quòd non facit ſub nomine filiorum venire nepotes, Dec. *conſil. 266. numer. 9. verſ. non obſtat, & num. 10.* Decian. *reſponſ. 26. ſub numer. 85. verſ. non obſtat, vol. 2* Menoch *conſ. 328. numer. 35. &. 36.* & Rota *in alleg. deciſ. 667. num. 11. part. 2. recent.*

Nec pariter refert, quòd in alia ſubſequenti parte conventionis poſt verbum, filiis, fuerit additum, & deſcendentibus, quod eſt collectivum plurimum perſonarum, & graduum. Quoniam cum reperiatur ſemel tantùm, & ſimpliciter prolatum abſque aliquibus verbis, quæ denotent tractum temporis ſucceſſivum non importat vocationem deſcendentium per fideicommiſſariam, ſed tantùm per vulgarem, juxta doctrinam Cuman. *in leg. Cum* 10
ita, §. in fideicommiſſo, ff. de legat. 2. & in leg. Gallus, §. quidam rectè num. 8. ff. de liber. & poſth. Redenaſch. *conſ. 20. à numer. 10. uſque ad 25. & ſeq.* Jo. Anton. Bellon. *conſ. 26. num. 20. cum pluribus ſeq.* Fuſar. *cap. 3 num. 1. & ſeq.* Andreol. *controv. 368. num. 1. & ſeq.* Rota coram Merlin. *deciſ. 150. num. 2. & 3. deciſ. 269. numer. 4. & in recent. deciſ. 125. num. 1. & ſeq. & deciſ. 143. num. 10. & deciſ. 357. part. 1. & deciſ. 221. num. 6. part. 5. & deciſ 225. numer. 21. & ſeq.* poſt Torr. *de pact.* & in Bonon. Fideicommiſſi de Plateſiis 20. Aprilis 1672. coram Reverendiſſimo Decano, confirmata 27. Januarii 1671. ac impreſſa *in recent. deciſ. 242. num. 1. & 2. part. 17.* quæ per ſucceſſionem filiorum expiravit quo ad omnes alios deſcendentes, per text. *in l. poſt aditam, C. de impuberib. et aliis ſubſtitut.* Fuſar. *conſil. 96. ſub num. 4. verſ. atque filii,* & Rota *deciſ. 221. ſub num. 6. part. 5. recent. cum reliquis ſupra allegatis.*

Cùm

Cùm itaque excluſa remaneat exiſtentia Fideicommiſſi deſcenſivè, ſupervacaneum viſum fuit inquirere, an illud ſit reciprocum inter deſcendentes maſculos utriuſque lineæ, ſuper quo inſiſtebant fratres de Aptis, cum ceſſet primum, & principale requiſitum, quòd ſcilicet omnes ſint vocati, & vocatio ſit clara, & expreſſa, ut requiritur, & animadvertit Soccin Sen. *conſ. 104. num. 10. vol. 3.* Faber. *in Cod. l. 6. num. 35. tit. 22. definit. 23.* Rota coram Arguell. *deciſ. 32. & 36.*

Et ita utraque &c.

RESPONSUM PRO VERITATE

Illuſtriſ. & Reverendiſ. D. Alexandri Organi de Calvis Signaturæ Juſtitiæ votantis

In Cauſa Florentina Fideicommiſſi de Pittis.

Inter Illuſtriſſimum D. Dominicum Andream de Naldinis, & Illuſtriſſ. D. Stephanum de Rinuccinis.

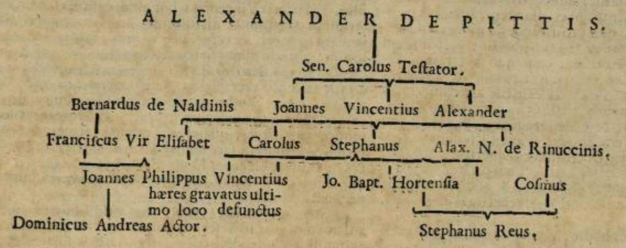

SUMMARIUM.

Verba teſtamenti in partibus neceſſariis deſcribuntur, num. 1.
Refertur ſtatus controverſiæ cum voto favore Dom. Andreæ, num. 2.
Ponitur regula, ſubſtitutio de te non loquitur, n. 3.
Recenſentur Doctores tractantes de materia, an ſub nomine filiorum veniant nepotes, quam intricatam, & variè deciſam referunt allegati, n. 4. & 5.
Oſtenditur, opinionem negativam in genere ſumptam hodie eſſe magis receptam, & pro regula ſtatutam à Rota Romana, n. 6. & 7.
Sub nomine filiorum maſculorum non ſolùm nepotes, ſed neque filiæ continentur, n. 8.
Ampliatur, neque ſubſidiariè in defectum maſculorum venire, num. 9.
Deſcendens ab excluſa, ipſe quoque excluſus cenſetur, num. 10.
Vocati uti filii, & ex perſona propria ſub nomine filiorum, excludunt nepotes venientes impropriè ex aliena perſona ſub eadem appellatione, & in his terminis videtur ſuperflua generica diſputatio, an ſub nomine filiorum veniant nepotes, n. 11. 12. & 13.
Nulla ratio patitur, ut excluſis veris filiis fiat extenſio ad nepotes, num. 14.
Quando ſunt vocati filii, & nepotes, nepotes non veniunt appellatione filiorum ad iſtorum excluſionem, ſed filii nepotibus præferuntur, n. 15.
Fœminæ, quæ ſunt de linea filiorum, & deſcendentium maſculorum, non poſſunt venire ſub alia linea filiarum ex filiis, num. 16.
Reiiciuntur contrariæ auctoritates Mart. Med. de Luca, Ridolphin. Palmæ, & aliorum, num. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. & 26.
Adduntur reſponſiones ad nonnullas reſolutiones Rotæ Florentinæ in hac materia, n. 27. uſque ad n. 30.
Impugnatur diſtinctio, quòd nepotes non veniant appellatione filiorum, quando agitur de favore gravati, quo fiat immunis à reſtitutione fideicommiſſi; non verò quandò adhuc excluſis nepotibus teneretur alterioribus ſubſtitutis bona reſtituere, n. 31. uſque ad n. 33.
Præfata diſtinctio nullo modo poteſt procedere, ubi reſtitutio fideicommiſſi facienda eſt diſcendenti teſtatoris æquè dilecto, num. 34.
Cumulantur plures, atque urgentes conjecturæ pro nepotum excluſione, cum reſponſionibus ad objecta, n. 35. & ſeqq. uſque ad num. 50.
Reſpondetur ad conjecturas adductas pro neptum vocatione, n. 50. & ſeqq. uſque ad n. 70.
Explicatur text. in l. cùm Avus 101. *ff. de condit. & demonſtrat. & in l. cum acutiſſimi 30. C. de fideicomm. ac diſtinctio Aretini adducta per Rot. in deciſ. 132. part. 16. recent. & probatur illam eſſe inapplicabilem in hac controverſia ex pluribus, quæ afferuntur ſub n. 72. & ſeqq. uſque ad finem.*

DECISIO LXIII.

Celebrem controverſiam, an *ſub nomine Filiorum veniant nepotes*, quam difficilem, atque intricatam appellant. Curt. Jun. *conſ. 57 in princip.* Soccin. Jun. *conſ. 114. circa finem vol. 1.* & Mantic. *de conject. ultim. volun. lib. 8. tit. 8. verſ. Oppoſita quæſtio*, aliique quamplures, ingenuè fatentes fuiſſe, juxta varias factorum contingentias, tam apud antiquos, quàm modernos juris interpretes variè deciſam, ſuſtulit in hac cauſa Senator Carolus de Pittis, dum in ſuo, cum quo deceſſit Teſtamento, inſtitutis Vincentio, Alexandro, & Joanne ejus filiis maſculis, eiſdemque ad invicem ſubſtitutis cuiuslibet ipſorum filiis, ac deſcendentibus maſculis in infinitum per hæc verba.

In omnibus autem aliis ſuis bonis mobilibus, iuribus, & actionibus generis cuiuſcumque præſentibus, & futuris, ſuos hæredes 1
univerſales inſtituit, fecit, & eſſe voluit Vincentium, Alexandrum, et Joannem eius filios maſculos, legitimos, et naturales, æqualiter, et æquis portionibus, et poſt eorum mortem, et in uniuſcuiuſque portione ſubſtituit uniuſcuiuſque filios, et deſcendentes maſculos legitimos, et naturales de uno in alium, uſque in infinitum, & invicem, & reciprocè, activè, & paſſivè, ordine ſucceſſivo, vulgariter, & per fideicommiſſum, &c. in defectum filiorum, ac deſcendentium maſculorum, ex dictis hæredibus ſubſtituit illorum filias fœminas, & earumdem filias, & deſcendentes, ibi: *Et ſi futuris temporibus accideret caſus, quòd ex prædictis eius filiis aliqui ex prædictis non extarent, aut non eſſent filii, liberi, ac deſcendentes maſculi legitimi, & naturales, ut ſupra, tunc, & eo caſu ultimo ſic decedenti ex dictis filiis maſculis, vel eorum deſcendentibus maſculis, & eorum lineis maſculinis, ſubſtituit filias fœminas legitimas, & naturales dictorum ſuorum filiorum, & dictarum filiarum filios, liberos, & deſcendentes maſculos legitimos, & naturales et filias fœminas earum, et cuiuslibet earum, ſi maſculi non extarent, de uno in alium, uſque in infinitum et invicem, et reciprocè, activè et paſſivè, ordine ſucceſſivo, vulgariter, et per fideicommiſſum.*

Siquidem ſuppoſita huiuſmodi clara diſpoſitione, & 2
aperta per obitum Philippi ultimi ex deſcendentibus maſculis ſine filiis ſucceſſione favore deſcendentium à filiabus dictorum hæredum, cenſui admittendum ad controverſum Fideicommiſſum Dom. Dominicum Andream de Naldinis deſcendentem ab Eliſabeth Avia paterna, filia Vincentii primi hæredis, ad excluſionem D. Stephani de Rinuccinis deſcendentis ab Hortenſia nepte eiuſdem Vincentii, non obſtante prætenſa vocatione Nepotum ſub appellatione filiarum.

Ratio autem, quæ ad huiuſmodi reſponſum me impulit, fuit ipſamet litera Teſtamenti, mox recenſita, quæ dum filias primorum hæredum, earumque filios, ac deſcendentes invitat ad ſucceſſionem, omnes alios ab iſtis non deſcendentes excludit, iuxta vulgatum dicterium iuriſtarum, fideicommiſſum de ſe non loquitur, quod originariè tribuitur Joann. Andr. *in addit. ad Speculat. inſtitut. de teſtam. §. 1.* 3
verſ. Occurrit ſubſtitutio, quem ſubindè unanimiter ſequuti ſunt Doctores, & præ cæteris Cardin. de Luca *de fideicomm.*

diſc.

diſc.71.n.3.& Rot.coram ſan.mem.Gregor.dec.433.n 2.& co-
ram ſan mem.Innoc.X.dec.457.n.1.& in rec.dec.707.n.1.part,2.
& dec.524.n.4.part.18.
Quæ profectò nimiùm clara diſpoſitio non turbatur ex
vocatione Stephani deſumpta ab appellatione filiarum, ſub
qua Hortenſiam matrem, ac reſpectivè neptem filiorum
Teſtatoris venire contendit, quia licèt quæſtio generali-
ter, & in abſtracto ſumpta, an ſub nomine filiarum veniant
neptes, necne, ut præmiſimus, ardua ſit, & variè à Do-
ctoribus reſoluta inveniatur, adeòut diviſi ſint in claſſes,
qualibet parte contendente ſibi communem, ac magis com-
munem aſſiſtere ex iis, quæ pro utraque de more cumulan-
4 tur, per Fuſar. de ſubſtitut.qu.319.cum pluribus ſeqq. ubi iſtam
quæſtionem graviſſimam dicit, cum quo pertranſit An-
dreol.contr.82.qui ſub num.1.& ſeq. intricatam, & adeò in-
volutam appellat, ut tutius crediderit eſſe ad coniecturas
recurrere, & habetur apud Caſtill.l.5.controv.cap.66. ubi pa-
riter iuxta conſuetum, & elaboratum ſtylum receſentur
ferè omnes de materia tractantes, & apud Vivium dec.602.
n.17. ubi de hac varietate Doctorum conqueritur, & Mart.
5 Med.examinat.1.num.13.& ſeq.ad deciſ.1.qui pariter variè de-
ciſam teſtatur, eandemque nodoſam, & ancipitem dicit
Rota apud Merlin.dec.206.n.8.& ſeqq. repetita in dec. 6. part.
5. recent.
Attamen communior hodiè, & magis recepta opinio eſt
negativa, adeòque iure communi attento, regula ſtat con-
tra Dom. Stephanum, quia aliter filii, aliter nepotes ap-
pellantur, tùm ex proprietate ſermonis, tum ex commu-
ni uſu loquendi, quia nepotes non vocantur filii, nec è
6 contra filii nepotes, ad Text. in l. quod ſi nepotes 6. ff de teſta-
ment.tut.§.ultimo, inſtitut.eodem tit.leg.filium eum definimus, 6.
ff.de his, qui ſui, vel alieni juris ſunt, Bartol. in leg. liberorum
9. ff. de verbor. ſignificat. Anton.Gabr. tit. de verborum ſignificat.
concluſ. 1. n. 3. ubi de communi omnium ſententia, Mantic.
de conject. ultim.volunt.lib.8.tit.8.nu.2. ubi de communi, Surd.
conſil.403.n.18. in fin. ubi inquit, quòd nemo Doctorum con-
tradicit, Manſ.conſ.526.n.3.& ſeqq. Ramon. conſil. & dec. dd.
ſeu reſolut.87.n.65.Balduc.in addit.ad eundem Ramon. conſ.
17.n.54.tom.1.Saminiat.controv.19.n.10. & 11. ubi in iudican-
do veriorem, & receptiorem ſententiam appellat, D.And.
Maggius apud Sabell.in Summ.tom.1.cap.2.in addit.fol.mihi 48.
modern. impreſſ. & hodiè hæc opinio negativa fuit pro regula
7 ſtatuta à Rota Romana, teſte Cardin. de Luca de fideicomm.
diſc.71.n.4.& 5.ubi affirmat, regulam hanc potiſſimùm pro-
cedere, quando agitur de parte diſpoſitiva ad effectum in-
ducendi, vel prorogandi gravamen, quo caſu non de faci-
li à ſtricta ſermonis proprietate recedendum eſt, quoniam
onera non ſunt multiplicanda, ſed potiùs reſtringenda;
& iterùm firmat idem de Luca in eodem tit. de fideicomm. diſc.
135.n.20.verſic.Tertius &c.ubi dicit hanc opinionem eſſe ho-
diè extra controverſiam, & habetur apud eamdem Rotam,
& ſignanter coram Mellino dec.373.nu.7. coram Merlin dec.
460.n.2.cum ſeqq.coram Bich.dec.279.n.30. coram Card.Celſ.
dec.34.n.4.& in recent dec.507.n.2.& 7. et deciſ. 667. n.6. part.2.
dec.473.n.18.part.4.tom.2.et dec.196.n.30. part.11. & in Bonon.
Fideicomm.coram Veroſpio, impreſſ. in recent.part. 13. & dec.
378.n 2.& in eadem coram Emerix, quæ eſt dec.489.part.14.
rec.& hanc opinionem, uti veriorem & magis receptam,
tenuit etiam Rota Florentina in dec.71. nu.12. penes Magon.
& fuiſſe etiam ita iudicatum Florentiæ, teſtantur Corneus
conſ.199.n 34.ad med.l.2.& Dec.conſ.95.n.7.circa med.
Huiuſmodi regulæ conſona eſt Teſtatoris diſpoſitio,
quæ, ut præmiſimus, quamcumque controverſiam, ſi qua
eſſe poteſt, decidit ad excluſionem D.Stephani; vel enim
iſte contendit fideicommiſſi vocationem, ex quo eius ma-
ter Hortenſia filia Stephani ſenioris, utpotè neptis Vincen-
tii, venire poſſit ſub nomine illius filiorum maſculorum, &
vana eſt diſputatio, quia teſtator primo loco vocat filios,
ac deſcendentes maſculos præfati Vincentii, ſub quorum
appellatione nedum neptes, ſed neque filiæ continentur,
8 ut tradunt Gabr.cap.131.n.55.verſ.Tamen puto, & ſeqq.Caren.
lib.1.reſolut.232.n.3.& reſol.237.n.10. Andreol.controv.344. nu.
17.Rota coram Buratt.dec.272.nu.1.& 15. dec.455. & 742. per
tot.coram eodem, et part.recent.dec.203.n.7.et ſeqq.et dec.462.
n.17.part.14.dec.228.n.4.cum ſeqq.part.15.et dec.410.n.33. et 34.
part.19.ubi quòd hoc caſu neque ſubſidiariè in defectum maſ-
9 culorum veniunt, & rurſus in Romana Fideicommiſſi de
Albertinis 24. Martii 1681.§.Non eſt enim, coram bon.mem.
Guaxardo; adeòque dum Stephanus deſcendit ab Horten-
ſia, quæ eſt excluſa, ipſe quoque excluſus cenſetur, ut di-
10 xit Rota in deciſ.504. num.10. part. 5. recent. et deciſ. 199. num.
6. part. 19. & in Carpentoraten. hæreditatis 14. Martii
1687. coram R. P. D. Molines, §. Quapropter, et §. Neque
Baro.
Aut vocationem deſumere intendit, ex quo uti filius einſ-
dem Hortenſiæ videatur vocatus ſub ſecunda ſubſtitutione
filiarum Vincentii, ſub quarum appellatione contineri præ- 11
tenduntur etiam neptes; & hoc caſu ultra regulam negati-
vam, quæ, ut diximus, militat adverſus D. Stephanum,
adſiſtit D. Dominico Andiræ, quòd ipſe procedit à filia
Vincentii ſub propria, & germana filiarum ſignificatione
vocata, & proindè excludit filios Hortenſiæ, quæ non eſt
filia, ſed neptis Vincentii; hoc enim caſu verſamur extra 12
terminos quæſtionis, an filiorum, ac filiarum appellatione
veniant nepotes, & reſpectivè neptes, necne, quæ habet
locum, quando ſumus in vocatione activa, de qua Roman.
conſil.438.in fin.Bero conſil.122.col.1.vol.2. Menoch.conſil.215.
n.15.et 22.& alii recenſiti per Caſtill.controv. 66. lib.5. vel in
paſſiva, in qua agatur de fideicommiſſo inducendo, vel
prorogando in præiudicium gravati, & favore alterius re-
motioris ſubſtituti, quandoque etiam extranei, in quibus
terminis loquuntur ferè omnes Auctores materiam tractan-
tes, ut videre eſt penes Honded.conſil.56.n.7.vol.2.Gratian. 13
diſcept.forenſ.cap.629.nu.3.& Urceol.dec.4.nu.7.et 8.cùm aliis
per eum adductis.
Quandoquidem ubi (prout in hoc caſu) fideicommiſſum
adhuc continuat in deſcendentibus expreſsè vocatis, & non
agitur de excludendis perſonis in ulterioris ſubſtitutionum
gradu poſitis, ſed de deſcendentibus ſub germana appella-
tione filiorum ad ſucceſſionem invitatis in eodem capite,
ſeu ordine ſubſtitutionum, ſub quo venire prætendunt ne-
ptes, & deſcendentes ab iſtis, qui non propriam & ex pro-
pria perſona, ſed ad ſummum impropriam, ac ex aliena, 14
nuncupatione filiorum ſibi aſcribere ſatagunt nulla ratio
patitur, ut excluſis veris filiis fiat extenſio ad nepotes, qui
ſub ficta filiorum appellatione contineri quandoque viden-
tur, ut poſt alios tradunt Alex. conſil. 37. verſ. Non obſtat alia
ratio, lib.6.Corn.conſ.31.num.2. lib.3. Curt.Jun.conſil.57. verſ.
Præterea aliud, Gozzadin.conſil.36.num.9. Dec.conſ.95. nu. 3.
Pariſ.conſil.86.num.21. & admittit Mart.Med.in contrarium
allegatus dec.Senen.1. num.94. ubi quòd ſtantibus perſonis ex
propria perſona ſub nomine filiorum ſignificatis, nunquam
debet fieri extenſio ad nepotes, vel nepte, & firmavit Rot.
in dec.507.n.11.part.2.recent.& in Bonon.Fideicommiſſi Lunę
20.Maii 1666.coram bon.mem.Veroſpio, §. Quod propterea,
ubi Rota pro indubitato ſupponit, quòd Ballatinus filius
neptis in concurſu filiorum, ac deſcendentium à filia Jo.
Baptiſtæ, à conſecutione fideicommiſſi debuiſſet repelli,
& ex hoc certo ſuppoſito evidentem rationem cenſuit re-
ſultare in ſuo caſu, quòd etiam iis non extantibus, vel ex-
tinctis eſſet, excludendus idem Ballatinus, & ejus loco ad-
mittendus incertus puer eligendus à Canonicis deputatis
per Teſtatorem, quod item tenuit eadem Rot in dicta
Bonon.Fideicommiſſi coram Veroſpio, impreſſ.in recent.part.
14.dec.373.confirmata in dec.489. per tot.part.14. & dec.199. &
304.per tot.part.19.rec.
Et in durioribus terminis, quòd ubi expreſsè vocati fue-
runt filii, & nepotes appellatione filiorum, iſti non ve-
niant, ſed filii nepotibus præferantur, cum filiis litteralis
ſenſus, nepotibus verò interpretativus conveniat, tradunt
Scot concluſ.1.n.182.l.6.tom.2.Menoch.conſil.217.n.38.& n.97. 15
conſ.530.n.5.& conſil.774.n 7.Gabriel.conſ.1.nu.75. de verbor.ſi-
gnific.Peregrin.de fideicomm.art.22. nu.59. verſ. Si vero, Fuſar.
de ſubſtitut. qu.321. num.42. Cirocch. diſcept.2. num.6 Sufficit
enim, ut extent filii, ad effectum excludendi nepotes;
quod ſecus eſſet, ſi ipſi filii non extarent, quia tunc nepo-
tes excluderent quidem tranſverſales, ut reſpondet Zazius
conſil.7. num.14. & num. 15. lib. 1. Ludovic. Caſanatt. conſil.
58. num. 14. 15. & 16. ubi quòd ſolùm admittuntur nepotes,
quando non extant filii, ſecus in concurſu cum illis, & be-
nè diſtinguendo firmat Contr. Gratian. tom. 1. diſcept. forenſ.
cap. 23.178.
Certior apparet excluſio filiorum Hortenſiæ, quia iſta
non eſt ex linea filiarum Vincentii, ſecundo loco ſubſti-
tuta, ſed ex alia deſcendentium maſculorum Teſtatoris,
primo loco vocata, adeòque non poteſt ſub nomine filiarum
contineri, attenta diſtinctione, & ſeparatione quam Te-
ſtator fecit, lineæ filiorum, & deſcendentium maſculorum
in primo capite vocatorum, à linea filiarum Vincentii in
ſecundo capite ſubſtitutarum, ut concludunt Cæphal. conſ.
607.n.67.Natt.conſ.191. ſub nu.11. prope finem, verſ. Non ergo,
Menoch.conſ.215.num.67. Cyriac.controv.8. ſub num. 71. verſ.
Bene Cephalus &c. Venturin.conſ. 25. num. 160. & ſeqq. ubi aſ-
ſerit neptem ex filio maſculo Teſtatoris in primo gradu
ſubſti-

ſubſtitutionis vocatos, qualis erat Hortenſia, & modò eſt
Dominus Stephanus illius filius, non poſſe venire ſub no-
mine filiarum eiuſdem Teſtatoris, ſub ſecundo, aut ter-
tio gradu ſubſtitutionis vocatarum, & quòd ita ſupponunt
omnes Doctores; hoc idem ad excluſionem neptis ex ma-
ſculo ſcripſit Caſanatt.conſ.23. nu. 6. & 8. & ſequitur Caſtill.
controverſ.juris lib.5.cap.92.ſub n.31.§. Præterea, & hanc eam-
dem ſententiam amplectitur Dom. Urceol. in dec.4. n. 11. &
ſeq. qui ponderat ipſiſſima verba, quæ in noſtro Teſtamen-
to disertè leguntur appoſita, ibi: Ultimo ſic decedenti ex di-
ctis filiis maſculis, & eorum lineis maſculinis, ſubſtituit filias fœ-
minas legitimas, & naturales dictorum ſuorum filiorum, & di-
ctarum filiarum filios liberos, & deſcendentes maſculos legitimos,
& naturales, &c. at ex viviſſimis rationibus concludit non
poſſe dicta verba intelligi de filiis, & deſcendentibus ma-
ſculis filiorum, quia priùs erant in infinitum ante filias in-
ſtituti, ſed dumtaxat de filiis, & deſcendentibus maſcu-
lis ab ipſiſmet filiabus, ut patet ad ſenſum; & conſequen-
ter, ſicut nepotes & deſcendentes prædicti debebant de-
ſcendere à filiabus, non autem à filiis maſculis Vincentii,
& aliorum inſtitutorum, ita Stephanus, qui à maſculis
ejuſdem Vincentii, mediante Hortenſia illius nepte, ſuc-
cedit, remanet excluſus, ut relato Laderch.concl. 136. n.7.
& Venturin. conſil. 25. num. 69. benè arguit Urceol. in citata
dec.4.num.12.
Nullatenùs adverſantibus auctoritatibus Mart. Medic.
in deciſ. Senen. 1. de Luca de fideicom. diſc. 71. Ridolphin. alle-
gat. 20. & 22. Palmæ Nep.allegat.93. Andreol.Rocc. & alio-
rum, qui pro nepotibus ſcripſerint, tum quia, ubi habemus
caſum punctualiter deciſum à Sacra Rota Romana in mox
citatis deciſionibus, non eſt ulteriùs immorandum, neque
curandum de contrariis auctoritatibus, ut admonet Tapia
dec.5.n.124.verſ.Et pro complemento, Fontanell.dec.155.nu.17.
Franc.dec.605.n.6.cum quibus pertranſit de Luca de emphy-
teuſi diſc.28.n.5.
Tum etiam, quia nemo ex contrariis Doctoribus hunc
peculiarem articulum examinavit, ut monet Urceol. in
18 ſæpiùs laudata deciſ. 4. ſub num. 14. Quamvis enim tam
Ridolphin, quam de Luc. reprobent deciſiones Rotæ Ro-
manæ in citata Bononien. Fideicommiſſi coram Veroſpio,
& Emerix, in quibus uti Advocati ſcripſerunt, ideò ta-
men in contrariam ſententiam inclinant, quia excluſis ne-
ptibus fideicommiſſum devolvebatur ad ſubſtitutum in-
certum eligendum à Canonicis Bononienſibus, minùs dile-
ctum propriis deſcendentibus Teſtatoris, illiſque omninò
incognitum, non quia cenſuerint eſſe admittendos deſcen-
dentes à neptibus, excluſis deſcendentibus à filiabus inſti-
tutorum, qui eſt caſus noſter, & quidem longè diverſus
à caſu examinato per Ridolphin. in allegat. 22. & à Cardin.
19 de Luc. in diſcurſ. 71. de fideicomm. imò ipſemet Cardin. de
Luc. in eodem diſcurſ. ſub num. 14. propè finem, ingenuè
fatetur probabilem eſſe noſtram opinionem, quando agi-
tur de concurſu cum alio ſubſtituto æquè deſcendente,
vel conjuncto, prout in hoc caſu, in quo, ut ſæpiùs
diximus, prætenditur excluſio Domini de Neldinis de-
ſcendentis à teſtatore, & comprehenſi per propriam ſigni-
ficationem ſub ſecundo ordine ſucceſſionis, ſub quo im-
propriando vocabulum filiorum venire contendit Domi-
nus de Rinuccinis, quam opinionem approbat idem de
Luc. in alio ſequenti diſc. 72. num. 8. verſ. Eſt bene verum, oc-
caſione diſcurſus editi in Florentina fideicommiſſi de
Medicis.
Eadem ratione inapplicabilis convincitur alia allegatio
Ridolph. quæ eſt la 20. in ordine, in qua pariter agebatur
20 de excludendo nepotes, ut ſuccederent loca pia extranea
ultimo loco vocata, non de concurrendo cum æquè de-
ſcendentibus a Teſtatore, & venientibus ſub propria filio-
rum appellatione.
Neque pariter adverſatur Mart. Med. dec. Senen. 1. quia
ultra reſponſiones quas illi dedit D. Urceol. in cit. d.4. nu.18.
ex quibus apparet loqui in diverſis terminis, additur alia
invincibilis reſponſio, nimirùm, quòd ſub num. 4. noſtram
21 ſententiam approbat, excludendo nepotes propter de-
ſcendentes ex propria perſona comprehenſos ſub nomine
filiorum.
Minùs etiam obſtat auctoritas Palmæ Nep. allegat. 93.
per tot. quoniam ultra, quòd loquitur contra communem
opinionem à Sacra Rota canonizatam, cujus auctoritas
22 prævalere debet, ex duobus apparet inapplicabilis, & pri-
mò, quia in allegatione Palmæ mox indicata agebatur de
admittenda Polonia filia Lepidi ſub prima ſubſtitutione
vocati ad excluſionem filiorum ſub ſecunda ſubſtitutione
venientium; adeoque inhumanum videbatur, ut defi-
ciente linea maſculina in eo, ex quo ſupererant filiæ fœ-
minæ, quod iſtæ remanere deberent excluſæ à bonis per
eorum parentes poſſeſſis; quod ſecus eſt in præſenti facti
ſpecie, ubi Stephanus non eſt filius Philippi, per cujus
obitum aperta eſt ſucceſſio, ſed Hortenſiæ prædefunctæ
eidem Philippo, neque proceditur ordine ſucceſſivo ad ex-
cluſionem vocatorum in alio ulteriori capite, ſed retrogra-
dè concurrendo cum deſcendentibus Eliſabeth prædilectis 23
Teſtatori, & priori loco vocatis, ſeu potius (ut minùs ani-
mosè prætenditur) eoſdem excludendo.
Secundo, quia in citata allegatione plurimùm urgebat,
quod bona juxtà vulgatam regulam non videbantur avo-
canda à linea ultimi poſſeſſoris, ea non evacuata per obi-
tum Poloniæ, ut fieret tranſitus ad aliam lineam Victoriæ; 24
quod nequaquam concurrit in purificatione controverſi fi-
deicommiſſi, dum per obitum Philippi abſque filiis rema-
net omnino evacuata ejus linea, adeoque cùm tranſire de-
beant ad aliam lineam, nulla videtur adeſſe ratio, cur omiſ-
ſa linea filiarum, quæ literaliter vocata legitur, fideicom-
miſſum ſtatuariè tranſire debeat ad lineam neptum, quæ,
ut diximus, non niſi ſub impropria ſignificatione filiarum
venire contendunt.
Pari facilitate reſpondetur auctoritati Rocc.Epiſc. Iſcla-
ni, contrariam ſententiam amplectentis cap. 17. per to-
tum, quia recurrit eadem modo inſinuata reſponſio, quod
nimirùm concurrebat fœmina filia ultimi maſculi, de cu-
jus paterna ſucceſſione agebatur, adeoque urgebant ſpecia- 25
lia conſiderata per Palmam in ſuo caſu, quæ, ut diximus,
non applicantur in noſtra facti ſpecie, in qua non agitur
de excludenda filia à ſucceſſione patris, neque de tranſ-
mittendis bonis ad aliam lineam non evacuata antiqua li-
nea, dum linea Philippi expiravit per illius obitum abſque
filiis, & Stephanus, qui petit fideicommiſſum, eſt filius
Hortenſiæ ſororis, non comprehenſę in aliquo ſubſtitutio-
num ordine.
Minoris momenti eſt, doctrina Andreol. in controver. 82.
quia ideo cenſuit nepotes Eliſæ vocatos eſſe ſub appellatio- 26
ne filiorum, quia illis excluſis ſuccedebant ad fideicom-
miſſum filii Eleonoræ, & Jacobæ minùs dilecti, & nun-
quam expreſsè vocati, ſed tantùm ex interpretatione le-
gis in vim juris accreſcendi, quod habet locum in ſubſti-
tutionibus etiam propter conjunctionem verbalem tan-
tùm, quæ in eo caſu videbatur adeſſe, Cravett. conſil. 65.
num 4. Peregr. de fideicomm. art. 9. num. 8. Rota diverſor.
par. 4. dec. 505. ac proinde prædicta Andreoli opinio non
applicatur, ubi (prout in hoc caſu) non excluduntur ſub-
ſtituti per ſimplex jus accreſcendi, in defectum omnium
aliorum vocatorum etiam extraneorum; ſed excluſi rema-
nerent deſcendentes à filiabus primorum hæredum, ac fi-
liorum teſtatoris, qui apparent expreſsè vocati in ſecunda
ſubſtitutione.
Non denique adverſantur nonnulla motiva Rotæ Flo-
rentinæ, in quibus ſub nomine filiorum nepotes fuerunt 27
ad ſucceſſionem fideicommiſſariam admiſſi: Quoniam
præterquàm quod nonnullæ ex illis prodierunt cum ſciſſu
ra votorum, aliæ vero non ſunt reſolutiones Rotales, ſed
particularium Auditorum; utique cùm non ſint Princi-
pis mandatum, non impediunt, quin cognita veritate poſ-
ſit eadem Rota contrariam ſententiam amplecti, cùm
Rota Florentina de ſe ipſa glorietur, quod exemplis non
judicat, ut refert Matth. Neron. in Promptuar. Elench.Mo-
tiv. ſelect. ejuſdem Rot. in verbo Rota Florentina, verſic.
Exemplis, fol.165.ad finem. Potiſſimùm, quia longè diſtant
à caſu noſtro; ſiquidem in Florentina fideicommiſſi de Me-
dicis, de qua apud Card. de Luca de fideicommiſſ. diſcurſ. 72.
agebatur de excludendis filiabus à ſucceſſione patris, ideo-
que, ut diximus, reſpondendo ad eamdem allegationem
Palmæ, urgebat ratio conſervationis bonorum in linea, do-
nec ea per fœminas continuabat.
In Florentina fideicommiſſi de Daſſis, ſuper qua ema-
navit deciſio extenſa per Dominum Auditorem de Ange-
lis impreſſ. penes Torr. de primogenit. ad materiam ſucceſ-
ſionis in majoratibus, tom. 3. illuſtrium Italiæ Tribunalium
deciſionum, dec. 57. (Præterquàm quod urgent in contra-
rium ſolidiſſima fundamenta pro excluſione nepotum, ap-
probata à Domino Auditore Urceolo in ſæpiùs citata deciſ.
4.) Lucretia neptis Teſtatoris admiſſa fuit per Rotam ad
ſucceſſionem patrui, excluſis tranſverſalibus à ſororibus
Teſtatoris in quarto ordine ſubſtitutionum poſitis, ex ea
potiſſimùm ratione, quod aliena à voluntate Teſtatoris
videtur illa interpretatio, quę pro admittendo extraneo
pro-

propriam ſobolem excluderet, ut ponderat eadem contraria deciſio ſub *num.* 11.12.13.33.*&* 46. cui rationi accedebat alia qualitatis agnatitiæ, quæ in eadem Lucretia filia Angeli de Daſſis conſervabatur, donec viveret; quarum utraque deficit in noſtra facti ſpecie, dum non agitur de excluſione tranſverſalium, ſed deſcendentium à Teſtatore, & ſignanter vocatorum ſub nomine Filiorum filiabus fœminis primorum hæredum, in quorum præjudicium non applicantur rationes adductæ à Rota Florentina in citata *deciſion.* 57. adverſùs tranſverſales extraneos à linea primorum vocatorum; imò eadem Rota *in dict. deciſ. ſub nu.* 2. ingenuè admittit, quòd in præjudicium Filiorum numquam veniunt Nepotes ſub nomine Filiorum, & ſubindè proſequitur in ſuis terminis ad reiectionem tranſverſalium, quæ non erat præjudicialis, ſed favorabilis Filiis, quorum intererat habere ſucceſſores deſcendentes, non remotiores tranſverſales; neque agitur de filia ex ultimo maſculo, quæ conſervat, ut diximus, agnationem, ſed de filio ex fœmina, qui matris agnationem non ſequitur.

In cauſa Florentina de Peruzzis *l. mot.* 104. *à* 333. reſolutio
29 prodiit favore Franciſcæ, Filiæ Gaſparis, Filii ab Antonio Teſtatore, ac patre vocati, ut advertit Dom. Cencinius apud Sabell. *in ſumma poſt* 1. *tom. cap.* 2. *fol. mihi* 32. *juxta ſecundam impreſſionem*, adeòque urget alia inſinuata ratio continuationis bonorum de patre in filiam, quæ in noſtro caſu deſideratur.

Et in alia Florentina de Fortinis agebatur de excludendis tranſverſalibus ſubſtitutis propter neptes, quæ ſub nomine filiarum vocatæ cenſebantur; in præſenti autem facti ſpecie duriores adhuc ſunt termini, dum vocatio neptum ſub appellatione Filiarum non excluderet tranſverſales minùs dilectos, ſed ipſos deſcendentes venientes ſub propria filiorum ſignificatione. Præterquàm quòd non meretur allegari dicta reſolutio, quia emanavit cum ſciſſura votorum, & potiſſimùm diſſentiente Illuſtriſſimo Dom. Magno Meritiſſimo Auditore Cameræ Sereniſſimi Magni Ducis, ut in eius elaborato, ac docto reſponſo impreſſo poſt Sabell. *in*
30 *Summ. tom.* 2. *in addit. c.* 2. *fol. mihi* 48. *& ſeqq. juxta ſecundam impreſſionem*; & commiſſa ſubinde cauſa in gradu reviſionis, reſolutio non fuit confirmata, ſed ſciſſis votis, quatuor ex ſeptem judicibus, ſtando remedio, *cap. afferre gladium, de præſumpt.* cenſerunt æquis portionibus inter partes dividendam eſſe hæreditatem, & quidem, ut ingenuè aſſerit D. L. T. Fiſcalis Cepparellus in ſuo voto impreſſo apud Sabell. *ubi ſupra fol.* 53. intuitu potiùs pietatis, quàm juſtitiæ, ex quo agebatur inter cognatos.

Tantòque minùs præfatæ auctoritates, & aliæ fortaſſis addendæ offuſcare valent claram vocationem noſtri ſubſtituti ad excluſionem nepotum ſub nomine filiorum venire contendentium, quia nova aliquorum juriſtarum diſtinctio, quòd opinio determinans nepotes nequaquam venire ſub appellatione filiorum, procedat dumtaxat, quoties agatur de favore hæredis, qui fiat omninò immunis ab onere fideicommiſſi, non autem in caſu, quo adhuc excluſis nepotibus, durat gravamen reſtitutionis ad favorem alterius; nullatenùs ſubſiſtit, quia ſatis eſt, quòd augeatur
31 gravamen per extenſionem vocationis ad nepotes; ac proinde hanc diſtinctionem communiter reprobant Doctores, & præ cæteris Altograd. Jun. *contr.* 97. *num.* 22. *& ſeqq.* cum aliis relati per Rotam *in dec.* 373. *n.* 1. *&* 2. coram Card. Millino, *& in recent. dec.* 507. *n.* 2. *&* 3. *cum ſeqq. & dec.* 667. *n.* 2. *par.* 2. *recent.* & in Bonon. fideicommiſſi Lunæ 22. Maii 1666. coram bon. me. Veroſpio Sen. *§. Nec placuit Dominis deducta diſtinctio confirmata in dec.* 489. *par.* 14. *rec.*

Quæ diſtinctio certiùs reiicienda venit in hoc caſu, in quo extenſio eſſet exorbitans, odioſa, & præjudicialis, non ſolùm gravato ob multiplicationem onerum, & quidem non ad unam dumtaxat neptem, ſed ad omnes fœmi-
32 nas deſcendentes à maſculis primæ lineæ maſculinæ, earumque ſucceſſores in infinitum, tam maſculos, quàm fœminas, quæ vocatæ cenſentur, ex quo iſta quæſtio, an nepotes veniant nomine filiorum, non reſtringitur ad ſolos nepotes, ſed eis comprehenſis veniunt omnes deſcendentes in infinitum, ut tradunt Socc. Sen. *conſil.* 90. *ad finem l.* 1. Soccin. Jun. *conſil.* 108. *num.* 1. *l.* 2. Cravett. *conſil.* 155. *num.* 8. Peregrin. *de fideicom. art.* 21. *num.* 45. Rota *deciſ.* 102. *num.* 3. *par.* 4. *tom.* 2. *dec.* 6. *num.* 37. *p.* 5. *rec. & dec.* 206. *n.* 37. coram Merlin.

Verùm etiam præjudicialis eſſet ſenioribus de familia,
33 qui per nepotes, & alios deſcendentes in infinitum excluſi remanent, ut advertit Altograd. Jun. *controv.* 47. *num.* 19. *verſ. Et in omnem caſum, & num.* 20. & D. meus Auditor Pacion. *in ſuo motivo edito ſuper hoc fideicommiſſo, §. rurſus nullo modo.*

Et quod magis urget in hac facti ſpecie, illud eſt, quòd non ſolùm agitur de onere gravati, aut damno poſterioris ſubſtituti, ſed de præjudicio deſcendentium à Teſtatore ex perſona filiarum primorum hæredum, cum quibus deſcendentes à neptibus concurrunt; ſi enim, ut contrarii auctores admittunt, quando per excluſionem Nepotum immunis remanet hæres gravatus à reſtitutione Fideicommiſſi, Nepotes non cenſentur comprehenſi ſub nomine filiorum, ut bona libera tranſeant ad hæredes etiam extraneos ultimi gravati, quantò certiùs nepotum excluſio eſt admittenda, quando illis admiſſis excluſi remanerent deſcendentes Teſtatores prædilecti, atque expreſsè vocati? quem ſanè caſum concurſus deſcendentium in propoſito æquiparat alteri, in quo urgeat favor libertatis, Cardin. de Luc. *de fideicommiſſ. in citat. diſcurſ.* 71. *numer.* 14. *verſ. Ut enim.*

Prædicta videntur exuberare ad excludendam extenſionem filiarum, abſque eo, quod ponderentur conjecturæ elicitæ ex contextu Teſtamenti, cujus verba utpotè de per ſe omnino clara, non indigent coniecturis, *vulg. lege ille, aut ille, ff. de legat.* 3. neque ex contrariis in coniecturis diverſam pati poſſunt interpretationem, ad tradita per Baitell. *de ultimar. volunt. dec.* 16. *n.* .... & alios adductos à Rota coram Cerro *dec.* 877. *n.* 1. ſed iſtis etiam ex abundanti examinatis eò certiùs perſiſtendum crediderim contra deſcendentes à neptibus.

Ex coniecturis autem prima, ac potiſſima ea eſt, quę re- 35
ſultat ex verbis ſubſtitutionis, ibi: *Subſtituit filias fœminas legitimas, & naturales dictorum ſuorum filiorum, & dictarum filiarum filios, liberos, & deſcendentes.* Siquidem, quando Teſtator nepotes diſtinctè nominavit à filiis, ſignum evidens eſt, quòd eos ſub nomine filiorum comprehendere non intellexit, alias enim fruſtra expreſſiſſet filios filiarum, ſi ſub nomine filiorum nepotes vocaſſet, Spad. *conſil.* 346. *nu.* 25. Honded. *conſil.* 60. *n.* 38. *&* 64. *lib.* 1. Surd. *conſil.* 554. *n.* 8. *&* 9. Bardellon. *conſil.* 83. *n.* 51. Manſ. *conſultat.* 225. *n.* 24. *& conſultat.* 364. *n.* 15. *& ſeqq.* Fontanell *dec. Catalonia* 584. *n.* 26. *part.* 2. & dixit Rota coram Card. Millino *deciſ.* 373. *num.* 5. quę loquitur, quando Teſtator in continenti nominavit filios filiorum, coram Seraph. *dec.* 1486. *n.* 14. *& in recent. dec.* 667. *nu.* 5. *par.* 2. *& dec.* 437. *n.* 27. *part.* 9. *& dec.* 378. *n.* 12. *&* 13. *part.* 13. coram Dunozet. *dec.* 31. *nu.* 19. coram Celſo *dec.* 34. *nu.* 9. & quòd hęc ſola coniectura ſufficiat, ut nepotes non veniant appellatione filiarum, quia hęc de directo adverſatur incluſioni neptum
ſub nomine filiarum, benè in propoſito arguit Cyriac. *con*- 36
troverſ. 522. *n.* 30. qui ſequitur Soccin. Sen. *conſil.* 152. *n.* 4. *verſic. Sed nulla melior, volum.* 1. Corn. *conſil.* 296. *nu.* 5. *volum.* 4. Surd. *conſil.* 554. *ſub n* 11. Res enim nimiùm dura, & imperceptibilis, eſt Teſtatorem voluiſſe ſub nomine filiarum, ſeu hęredum comprehendere Nepòtes, dum poterat vocare filias ſimpliciter, abſque eo, quòd vocaſſet earum filias, & deſcendentes maſculos, quia tunc appellatione filiarum neptes venirent, ut ponderat Menoch. *conſil.* 215. *nu.* 72. & reaſſumit Dom. Urceol. *in dec. quarta, n* 28.

Multòque magis hoc procedit in pręſenti, ex quo diſcre- 37
tivè loquutus fuit Teſtator de filiis, ac nepotibus etiam
in aliis Teſtamenti partibus, ut videre eſt in alio ſuperio- 38
ri capite ſubſtitutionum, ibi: *Et ſi aliquis dictorum ejus filiorum inſtitutorum, vel unius filii liberi, & deſcendentes maſculi deceſſerint ſine filiis liberis, & deſcendentibus maſculis, &c. ſubſtituit alium, & alios dictorum ejuſdem Filiorum, & illius, & illorum filios, & deſcendentes maſculos.* Unde intrat argumentum, Teſtatorem noluiſſe filiarum appellatione neptes comprehendere, quia ubi voluit, eas expreſſit, *l. ſi ſervus plurium, ff. de legat.* 1. Ruin. *conſil.* 131. *num.* 4. *lib.* 2. Gabr. *de verbor. ſignif. concl.* 1. *num.* 92. Tondut. *qu. civil.* 99. *num.* 8. Urceol. *dec. Florent.* 4. *nu.* 15. *verſ. Multò magis*, Rota coram Seraph. *dec.* 1486. *n.* 12.

Secunda, & quidem vehementiſſima circumſtantia eſt,
quòd in hac cauſa prętenditur venire ſub nomine filia-
rum, non neptes ex eis, hoc eſt earum filias, in quibus ter- 39
minis loquuntur ferè omnes contrariam ſententiam amplectentes, ſed quod prorsùs exorbitans eſt, prętenditur comprehenſio neptum ex fratre earumdem filiarum ſub ipſarum nomine, quod ab aliquo Doctore antiquo, vel moderno traditum non invenitur, neque à Teſtatore cogitatum credi debet, ut notat Venturin. *conſil.* 25. *n.* 159. *verſ.* 3. *& ſequent.* Altograd. Jun. *contr.* 97. *nu* 5. D. Auditor Urceol. *dec.* 4. *n.* 11. & in ſpecie huius fideicommiſſi ponderat Dominus meus Auditor Pacionus *in ſuo reſponſo deciſivo, §. Secunda circumſtantia.* Hoc enim non ſolùm nimiùm repugnat vero
40 ſenſui filiarum, ſed etiam germanæ ſignificationi neptum, cum tranſverſales ex fratre conjunctæ non ſint propriæ neptes, prout deſcendentes, *leg.* 1. *ff. de gradibus affinit. leg. liberorum, ff. de verborum ſignific. leg. nepotes. Cod. de ſuis, & legitimis*, Cataneus *conſil.* 15. *numer.* 1. *&* 2. *fol. mihi* 134. Federic. de Sen. *conſil.* 39. *numer.* 1. *& per tot.* Fuſar. *de ſubſtitut. qu.* 324. *nume.* 1. 2. *&* 3. Gratian. *diſceptat. forenſ. cap.* 757. *num.* 15. de Luc. Melfiten. ad ipſum *ſub nu.* 11. Martius Medic. *examinat.* 1. *ad dec.* 1. *num.* 39. Balduc. *in addit. ad conſil.* 17. Ramon. *num.* 47. *&* 48. & dixit Rota *in dec.* 7. *nu.* 30. *par.* 10. *recent.*

Deſumitur tertia conjectura, ex quo Teſtator in ſecunda ſubſtitutione vocata non tantùm filias, ſed etiam ne-
41 ptes; coarctando expreſsè vocationem ad neptes ex eis, ibi: *Et dictarum filiarum filios, liberos*; ideòque, dum expreſſam in ſuis caſibus ſripſit vocationem neptum, per eam debet ceſſare tacita aliarum in caſibus non expreſſis, quæ ex pręſumpta vocatione ſub nomine filiarum erui prętenditur, juxta regulam, quòd tacitum facit ceſſare expreſſum, quam in propoſito exornat Dom. Auditor Pacionus *in allegato reſponſo, §. Tertia*, cum aliis per eum relatis.

Quarta rſultat ex ea, quia vocatio filiarum non fuit indefinitè concepta, ſed per dictionem repetitivam per-
42 ſonalitatis Filiorum Teſtatoris ab ipſo inſtitutorum, ibi, *filias fœminas legitimas, & naturales dictorum ſuorum filiorum*, quæ dictio *dictorum filiorum*, tamquam perſonalis, vocationem ad filias primi gradus coarctat, ac ſi ſpecificè, & propriis nominibus eas appellaſſet, Socc. *in l. Gallus, §. inſtituens, num.* 5. *ff. de lib. & poſt.* Menoch. *conſil.* 21. *n.* 51. *& ſeqq. et. n.* 69. Honded. *conſil.* 60. *nu.* 68. *l.* 1. Gratian. *diſceptat. forenſ.* 765. *num.* 8. *et.* 9. Rot. *in deciſ.* 507. *nu.* 9. *par.* 2. *recent. & dec.* 378. *nu.* 13. *& deciſ.* 199. *nu.* 10. *&* 304. *nu.* 8. *cum duobus ſeqq. par.* 19. *rec.* cum aliis pleno calamo relatis per Dom. Auditorem Urceol. *dec.* 4. *nu.* 34. quibus addo Conciol. *allegat.* 41. *nume.* 16. *part.* 1. Menſ. *conſultat.* 364. *nu.* 12. *& ſequentib.* & Rotam poſt illum *in princip.* & coram Dunozett. Senior. *deciſ.* 81. *nu.* 14. *&* 15. & de ſimili dictione, ejus filiorum,
43 Saminiat. *controverſ.* 19. *nu.* 17. Rota coram Dunozet. Junior. *deciſ.* 454. *nu.* 3. Et quidem, ſi vocatæ per Teſtatorem debent eſſe filiæ dictorum filiorum, repugnat, quòd voluerit Teſtator comprehendere neptes, quæ non ſunt filię dictorum filiorum, ut dixit Rota *dec.* 507. *nu.* 9. *verſic. Qui intellectus, par.* 2. *recent. & dec.* 304. *num.* 8. *part.* 19.

In nihilo refragante, quòd expreſſio nominis paterni
44 non reſtringat nomen filiorum, ex quo illa ſtat demonſtrativè, tamquam neceſſaria ad denotandum, de quibus filiis intelligi debeat Etenim quicquid ſit in ſimplici expreſſione nominis patris, quæ non eſt limitativa, & reſtrictiva, objectum non applicatur, nec procedit, quando teſtator uſus eſt relativo *dicti*, ſeu *dictorum*, quia cum non poſſit dubitari, hoc eſſe reſtrictivum ad ſupranominatos, evidenter impedit extenſionem nominis filiarum ad neptes, quæ non ſunt filiæ filiorum nominatorum, ut di-
45 ſtinguendo explicat Rota coram Merlin. *dec.* 206. *nu.* 34. *& in rec. dec.* 473. *nu.* 22. *par.* 4. *tom.* 2. *& dec.* 406. *nu.* 7. *part.* 4. *& in dec.* 364. *nu.* 10. *part.* 19.

Non minoris ponderis eſt quinta deſumpta ex diſcretivo modo, quem Teſtator ſervavit in ſubſtitutione neptum; iſtas enim ſicut expreſſè vocavit in ſecunda ſubſtitutione filiarum, quibus decedentibus ſine filiis maſculis vocavit filias fœminas; & in tertia ſubſtitutione, in qua vocatis propriis filiabus, iiſdem non ſolùm maſculos, ſed filias fœminas ſubſtituit: ita ſi voluiſſet vocare filias fœminas in prima ſubſtitutione facta maſculis deſcendentibus expreſſis, ſed & dum contrarium dixit, reſtringendo ſuam vocationem ad filias fœminas ſuorum filiorum, ibi; *Tunc, & eo caſu ultimo ſic decedenti ex dictis filiis maſculis, vel eorum deſcendentibus maſculis ſubſtituit filias fœminas dictorum ſuorum filiorum*, evidens inſurgit demonſtratio, quòd voluerit eas vocare, quia ſi voluiſſet, eodem modo expreſſiſſet, Paris. *conſil.* 38. *num.* 25. *lib.* 2. Honded. *conſil.* 57. *num* 32. *lib.* 2. & plenè Rota *dec.* 581. *num.* 6. *poſt. medium, & num.* 7. *par.* 5. *recent.* Si autem teſtator noluit
46 eas vocare uti filias deſcendentium maſculorum, longè minùs nos dicere poſſumus, Teſtatorem illas vocaſſe tamquam neptes, ſub nomine filiarum dictorum ſuorum filiorum, & hoc argumento præciſè in his terminis utitur Pedrocch. *conſil.* 38. *nu.* 21. *verſic. Nec non*, ubi quòd mens Teſtatoris non comprehendendi nepotes hac unica ratione evidentiſſimè probatur, quod idem meritò reaſſumit Dominus Pacion. *in ſuo reſponſo, §. Quarta reſultat*
47 Clarior adhuc eſt ſexta demonſtratio deſumpta ex vocatione propriarum filiarum teſtatoris poſt filias filiorum, nimirùm quippe improbabile eſt, quòd pater voluerit proprias filias excludi per filias quorumcumque deſcendentium, & ſic per fœminas ſibi magis remotas, & incognitas,
ut ponderant in his terminis, Menoch. *conſ.* 613. *n.* 11. Fuſar. 48
de ſubſtitut. quæſt. 621. *num.* 87. Altograd. Jun. *contr* 97. *nu.* 41. Rota *dec.* 489. *n.* 2. *p.* 14. *rec.*

Quę ſanè coniecturę pro idoneis habitæ fuerunt in durioribus terminis, ad effectum reijciendi extenſionem vocationis filiarum ad neptes, favore ſubſtituti tranſverſalis, & quandoque omninò extranei à familia Teſtatoris, ut habetur apud Dominum Auditorem Urceol. *in dec.* 4. *per tot.* qui ex coniecturis minus urgentibus cenſuit excludendam neptem ex maſculo à Teſtatore deſcendentem in gratiam tranſverſalium deſcendentium à ſororibus Teſtatoris; & de ſimili rejectione neptum e minoribus conjecturis inducta favore incerti, ac incogniti pueri eligendi à Canonicis Bononienſibus, ultimo loco vocati in deficientiam omnium præcedentium ſubſtitutionum, articulo plenè examinato, reſpondit Rota *in ſæpiùs allegat. deciſ. Bononien. fideicommiſſi*, coram Veroſpio, & Albergato, & pro excluſione ejuſdemmet Domini Stephani deſcendentis ex nepte, favore proximioris familiæ de Pittis tranſverſalis extranei in ultimo ſubſtitutionum in ordine vocati, ſatis probabiliter judicandum cenſuit inſignis, atque olim in Romana Curia celeberrimus Advocatus Dom. Auditor Pacionus *in*
ſuo reſponſo; §. Quartò licèt, & §§. ſeqq. per tot. Unde quan- 49
tò validiores reputandæ ſunt ad effectum excludendi neptes ex ſorore, & illam deſcendentem in concurſu filiarum, & venientium ab illis, in quibus tam proprietas ſermonis, quàm Teſtatoris mens concurrit, & quarum prælectio ſemper facienda eſt in concurſu nepotum, Bartol. *in leg. liberorum n.* 18. *ff. de verbor. ſignific.* Peregrin *de fideicom. art.* 22. *nu.* 58. Mantic. *de conject. lib.* 8. *tit.* 8. *num.* 6. Menoch. *de præſumpt. lib.* 4. *præſumpt.* 14. *num.* 23. latè Fuſar. *de ſubſtit. quæſt.* 321. *nu* 31. *& conſ.* 95. *n.* 20. Samin. *controv.* 19. *num.* 14. Rota *dec.* 262. *n.* 10. *p.* 17. *rec.*

Et hac diſtinctione retenta, facili negotio refelluntur contraria; omnia enim afferuntur à Doctoribus in diverſis terminis excluſionis neptum in concurſu tranſverſalis, vel alterius ſubſtituti extranei, adeòque trahi non poſſunt ad caſum, in quo concurrunt adverſus deſcendentes à neptibus, filii filiarum expreſsè vocati.

Progrediendo autem ad ſingularia objecta, non video, quid ſuffragari poſſit, quod agatur de deſcendentibus Teſtatoris, quoniam præterquòd iſta circumſtantia nullius momenti reputatur deficientibus aliis coniecturis, ut monet Dunozett. Junior. *dec* 648. *n.* 21. eadem prodeſſe non poteſt adverſus alios æquè deſcendentes à Teſtatore, in quibus certiùs procedit regula, quòd appellatione filiorum
non veniant nepotes, Eugen. *conſ.* 61. *n.* 37. *contr.* Gratian. *di*- 51
ſcept. forenſ. c. 23. *n.* 169. cum aliis concordantibus.

Prout irrelevans detegitur altera objectio, quòd nimirùm, ſi nomine filiorum non venirent nepotes, tranſverſales, & quandoque extranei eſſent melioris conditionis, quàm deſcendentes; hęc enim coniectura quicquid relevet in caſu, quo admittendus eſſet proximior de Pittis tranſverſalis ad excluſionem Stephani deſcendentis, qui caſus hodie non diſceptatur, utique ceſſat ex facto, dum Dominus de Naldinis non eſt tranſverſalis, ſed deſcen-
dens à teſtatore, tamquam à radice, ut exquirit Rota *in* 52
dec. 304. *nu.* 3. *par.* 19. *rec.*

Corruit pariter alterum objectum deſumptum ab expreſſa vocatione omnium fœminarum deſcendentium à filiabus inſtituitorum à Teſtatore, quam vocationem repetitam prætendunt defenſores Domini Stephani in omnibus fœminis deſcendentibus à maſculis, ex inveriſimilitudine, quòd adeò prędilexerit fęminas fęminarum fęminis maſculorum.

Quandoquidem plures occurrunt reſponſiones, quarum prima eſt, quòd obiectum aliqua animadverſione dignum eſſet, ſi ageretur de memorato caſu ulterioris vocationis proximioris familiæ de Pittis, quo admiſſo extenſionem neptum, earumque deſcendentium, perpetuam iſti paterentur jacturam fideicommiſſi abſque poſſibili ſpe, ullo umquam caſu, aut tempore ſuccedendi. Verùm in præſenti controverſia, in qua à dicto caſu præſcinditur, ceſſat magnificata inveriſimilitudo, quæ illis excluſis in hoc concurſu cum fęminis primorum hæredum filiorum primi gradus Teſtatoris, vel potuerunt fortaſſis poſt illarum defectum ſuccedere, juxta ordinem ſucceſſivæ vocationis, qui non eſt inveriſimilis, ſed valdè rationabilis,